

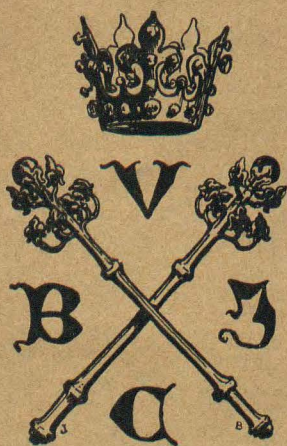

5136

1. Ист. Ст. С.

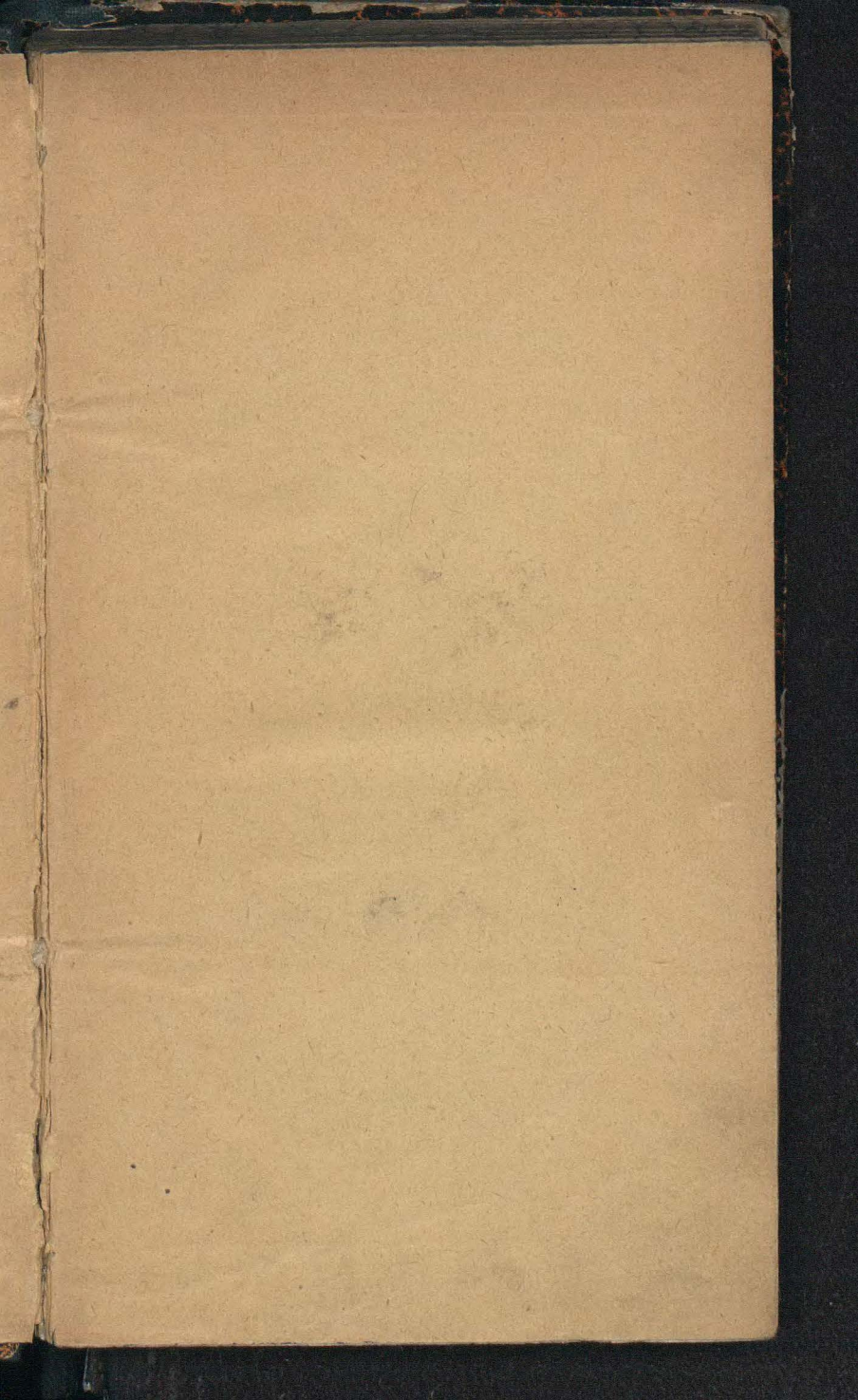
P

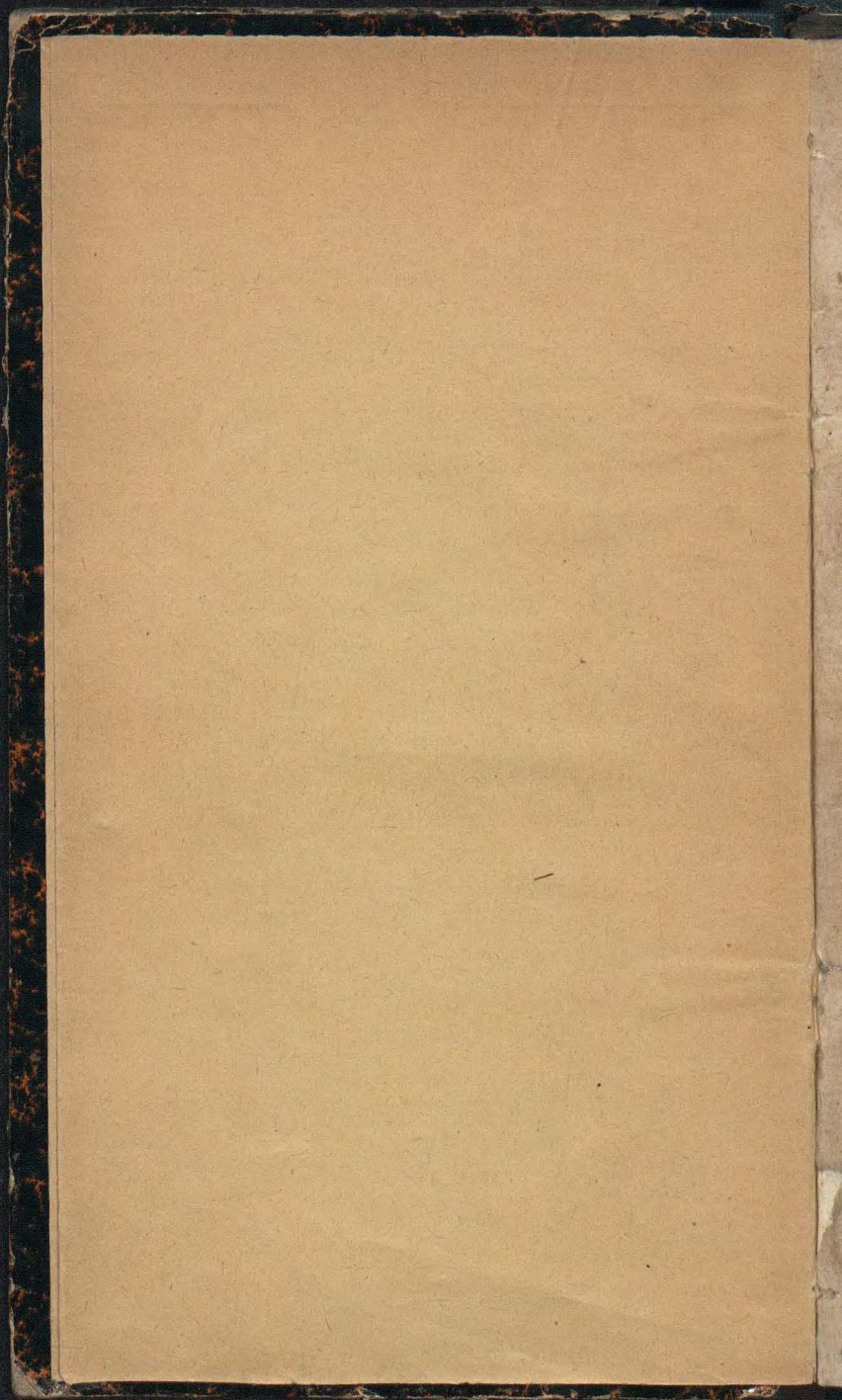

5136

0242 42

ROZRYWKA

W SMUTKU

CZYLI

PIOSNKI

Y

A R Y E

ZEBRANE

ROKU 1796.

W WARSZAWIE.

BIBLIOTHECA
VNIV. IAGELL.
CRACOVIENSIS.

5136 I

Z KOMEDYI TACZKI.

Patrzcie bogacze świata!
Jak mało człeku trzeba:
Kochania w młode lata,
Na starość kawał chleba.
Gdy chcesz mieć to oboje,
Pracny i bądź poczciwy!
Ja zawsze pcham taczkę moję,
I jestem z nią szczęśliwy.
Ci się fundują w mury,
Ci w kosztowne ubiory,
Ci biednych drą ze skóry,
Ci w karty robią zbiory.
Niech grają, niech się stroją,
Niechay budują dziwy,
Ja sobie pcham taczkę moję,
I jestem z nią szczęśliwy.
Gdy na świat zwracam oko,
Widzę go w moim kole,
To dzwono raz wysoko,
Drugi raz jest na dole.

Tak często postać swoją
 Odmienia los zdradliwy.
 Ja zawsze pcham taczkę moją,
 I iestem z nią szczęśliwy.

Z KOMEDYI
 HENRYK VI. NA ŁOWACH.

Kto żąda szczęścia od świata,
 Niech się do niego stesuie,
 Niech się przemysłem kieruie,
 Niech niema względu na brata;
 Bo tam gdzie cenią pozory,
 Tam szczerześć nie wiele nada.
 Intryga idzie do góry
 A zasługa upada.
 Ani cię rozum zaleci,
 Ani cię cnoty zbogacą,
 Kto niema pierzy, nie wzleci,
 Gdyś goły, zawsześ ladaco.
 Ten błyszczy, ten ma honory,
 Kto liczne złoto posiada.
 Intryga idzie do góry,
 A zasługa upada.
 Gdy niemasz z bogactw zalety,
 Płaszcz się przed panem bogatym,
 Lub szukay ładney kobiety,
 Dziś całe szczęście iest na tym.

W Świątynie, miasta ra dwory,
 Wszędzie się niestuszość wkłada.
 Intryga idzie do góry,
 A zasługa upada.

P I O S N K I
 Z OPERY CUD, ALBO KRAKO-
 WIAKI I GORALE.
 A R T A.
 B A S I A.

Mospanie kawalerze
 Nie żęń się proszę zemną,
 Bo ia powiadam szczerze,
 Że nie będę wzajemną.
 Natura kockać każe,
 I mnożyć swoje plemię,
 Ja ktobie mam odrazę,
 Proszę zaniechayże mie.
 Gdzie iest w małżeństwie zgoda,
 Tam słodko lata schodzą,
 Tam w domu iest swoboda,
 Tam się i ludzie redzą.
 Lecz gdzie w małżeńskie łóżko,
 Niezgodę diabeł wdmuchnie,
 Tam żonie schnie serduszko,
 Mężowi głowa puchaie.

Nie zda się baran kozie,
 I Kaczka niechce kruka,
 Wabia się ptaki w łożie
 Każdy swojego szuka.
 Gdzie się w niewoli żyje,
 Nie masz tam swej lubości,
 Pies na powrozie wyje,
 Każdy pragnie wolności.

D O R O T A.

Rzatko to bywa na świecie,
 By się małżeństwo kochało,
 Choć w młodości są kwiecie,
 Choć się równo dobrało.
 Tym gorzej gdy żona zwawa,
 A mąż ledwo się już chwieje,
 Prożno się praca zadawa,
 Jak lód przy słońcu topnieje.
 Stachu tyś zranił mą duszę,
 I szczerze ci wyznać muszę,
 Że gdy mam starca przy sobie,
 W ten czas ja myślę o tobie.
 O bodaybym cię nie znała!
 nie byłabym cię kochała!
 Ty mnie tak dręczysz niebogę,
 Że bez cię wytrwać niemogę.

J O N E K.

M A Z U R E K.

O da, da, da, da, da, tańcuymy wesoło!

Skaczcie chłopcy! skaczcie dziewczki, skaczm
wszyscy wkoło,

Wyjdźcie do nas Panie Bartku, Pan Paweł
was prosi,

Bo dziś jeszcze chciałby urwać różyczkę u Zosi.

Zosia czeka niecierpliwie, rychło wieczor
będzie,

Bo dostanie piękny czypek, choć róży póź-
będzie.

Dziś Pan Paweł pozna Zosię, czy mu żyła
wiernie,

Jeśli jeszcze koło róży ma kolące ciernie.

I wy Panie Bartłomieju mieliście te gody,

Kieyście chcieli urwać kwiatek u żoneczki
młody,

A więc dłużej nie wstrzymuyta naszej lubey
pary,

Bo to młody żywiej pragnie, niżli weycie
stary.

H T M N M A L Z E N S T W A.

K O B I E T Y.

Ziosiu ach już cię tracimy,

Jutro cię panią uyrzemy!

Zblednie kolor twoy rumiany,

Stracisz twoy kwiatek różany.

CHŁOPCY.

Nie uważaj miła Zosiu, lepszy chłopak
świeży,

Niżli kwiatek w pustym polu, co odłogiem
leży.

I wianeczek kiedy zwieździe nie nie będzie
płacić,

A wy co go załutecie radebyście stracić.

KOBIETY.

Już matuchnę twą stradałaś,

Już do obcych się wybrałaś,

Już nie uyrzysz twej dziedziny,

Gdzie słodkie żyłaś godziny.

CHŁOPCY.

Skowroneczek pod kamykiem, łabędź wedle
wody,

A słowiczek w chłodnym gaju używa swobody,

Tak też dziewczę w domu męża znajdzie
wdzięczne mienie,

Bo tak weycie przykazało mądre przyro-
dzenie.

KOBIETY.

Dotąd nie miałaś zgryzoty,

Teraz poznasz co kłopoty,

Nie będziesz więcej tańcować,

Bo musisz na chleb pracować.

CHŁOPCY.

Wszakci każdy człek co życie stworzony do
pracy,

A ci co nam obłeb zjadają, są istni próżniacy
I wy dziewczki, co w panieństwie, swoje tro-
ski macie,

Lecz w małżeństwie są roskosze, których wy
nie znacie.

KOBIEITY.

Przyydzie ieszoze kłopot matki,

Jak cię obsiądą twe dziatki,

Na ten czas będziesz szlochąła,

Żeś się panną nie została.

CHŁOPCY.

Chmiel się krzewi, iabłon rodzi i gnieźdzą się
ptaki,

By się wszystko nie mnożyło nie byłby świat
taki,

Nikczemnie się takie dziewczki po świecie
czołgaia,

Co się same w świecie wloczą, a mężow
niemają.

A R T A.

B A R D O S.

Świat srogi, świat przewrotny,
Wszystko na opak idzie,
Kto nie wart, pan stokrotny,
A człek pocziwy w bidzie.
Lecz rozum górę bierze,
Tym sobie życie słodzę,
I ia porosnę w pierze,
Choć dziś bez bótow chodzę.
Nie mądry kto wśród drogi,
Z przestrachu traci mężtwo,
Im srozsze ciernia, głogi,
Tym miłsze jest zwycięstwo:
Na gorze mieszka sława,
A szczęście jeszcze wyżej,
Lecz gdy chęć nie ustawa,
Wnet się człek do nich zbliży.
Im srożey los nas nęka,
Tym mężniej stać mu trzeba,
Kto podło przed nim kłeka,
Ten nie wart względow Nieba.
Mnie chociaż głód dęymie,
Lecz duszy mey nie szkodzi,
Śpiewaniem będę truie,
Wesołość troski słodzi.

DUETO STACH I BASIA.

B A S I A.

Raz na pniu między dębami,
 Gdzie siadłszy w parze turkawki,
 Dla iakoweyści zabawki,
 Trzepotały się skrzydłami;
 Patrząc na te ich ruszanie,
 Taka mnie lubość przeięła,
 Żem słodko Stasia ścisnęła,
 I ztąd się wszczęło kochanie.

S T A C H.

Raz nam się krówka ganiała,
 A Baśka przy mnie siedziała,
 Niewiem iak się to zrobiło,
 Że mi się w oczach zaćmiło:
 Bojąc się iakiejs zarazy,
 Ścisnąłem Basię dwa razy,
 Ona mi zbronną nie była,
 W ten czas się miłość stwierdziła.

S T A C H i B A S I A.

Odtąd iak się gdzie spotkamy,
 Zaraz o krówce gadamy,
 Lub się turkawki wspomina,
 A tak się znowu zaczyna.

Kiedy siedziemy we dwoje,
 Kiedy się sobą bawimy,
 W ten czas zda się że oboje,
 Jedną duszyczką żyjemy.

A R T A

B R Y N D A S.

Każda mi mówi dziewczyna,
 Żem chłopak hoży i rosły.
 Wysmukły iestem iak trzcina,
 Chodzę iak żuraw wyniosły;
 Wąs czarny, wargi zawiesiste,
 Ustecka kieby malował!
 Ciańko białe i cyste,
 Bom się na mleku wychował.
 Kiedy siekierką hercuie,
 Wszysey odemnie zmykaia,
 Dziwki mnie okiem rzucaia,
 Kiedy z węgierska tańcuie.
 Będiesz się mogła pochłubić,
 Żes się chłopaka dobrała,
 Po ślubie mnie będziesz lubić,
 Byles mnie lepiej poznała.

MAZUR GORALSKI.

MORGAL.

Darmo Kasia od nas stroni,
 Bo już goral za nią goni,
 Goral ma nogi bocianie,
 Kogo zechce to dostanie;
 Próżno więc nie uciekayta,
 Lepiej się sama podayta.
 Raz się zosia Bartka bała,
 I na górę uciekała,
 Ale za to też z wierzchołka,
 Wywróciła w dół koziołka;
 Pasterze się śmieli z Zosi,
 Bo widzieli u niej coś!
 Łapał goral Jemiołuchy,
 Skraść mu te chciały dziewczuchy.
 A że siłka poruszyły,
 Same siatką się nakryły;
 On im za te też igraszki,
 Obom pogniotł goral ptaszki.
 Stała Panna nad strumykiem,
 I nazwała Janka bykiem,
 On też rożek się przypawił,
 Jak ją ubodł aż rozkrwawił;
 Teraz płacze i narzeka,
 Nie nazywaj bykiem człeka.

 A R T A.

J O N E K

Kiedy się kobieta usadzi,
 Choćby był chłopak ze skały,
 Taki mu wążiel podsadzi,
 Że wnet rozpali się cały.
 Też wążiel natura daie,
 Przez niego wszystko się rodzi,
 Z niego świat cały powstaie
 On częstokroć klóci i godzi.
 Taką to weycie broń mają,
 Wszystkie kobiety na świecie,
 Próżno ich chłopcy niechcecie,
 Gdy na was oko rzucią,
 Choćby najeźsże chłopaki,
 Nigdy im w boiu nie starczą,
 Bo oni mają wey tarczą,
 Co wszystkie zmoże iunaki.

A R T A.

S T A C H.

Napatrzyłem ia się tego,
 Jak mężowie żony zwodzą,
 To nie lubią co swojego,
 I często do inszych chodzą.

Ale też mają za swoje,
 Bo poboczne marmuzele,
 Tak im głowy przystraiają,
 Że chodzą kieby daniela.
 Tak zazwyczaj mówią w świecie,
 Wet za wet darmo nic nie ma,
 Zrób ieden figiel kobiecie,
 Ona ci odpłaci dwiema.
 Ja niechęć więc zdradzać żonę,
 Bo chcę aby mnie kochała,
 Aby mnie iednego miała,
 A ia tylko iedną onę.

A R T A.

B A R D O S.

Nie ci nam daią, którzy są bogaci,
 Nie ci, co przymus, lub interes mają,
 Bo pierwsi daią co zdarli swych braci,
 Drudzy do łaski wzgardę przyłączaia;
 Lecz mi ten świadczy dar ze wszech miar drogi,
 Co chętnie daie choć sam iest ubogi.

A R T A.

B A S I A.

Jestem dobra iak baranek,
 Jestem słodka iak cukierek,
 Gdy mnie nie zwodzi kochanek,
 Kiedy nie wchodzi do Fryerek.

Ale gdybym to dociekła,
 Że mnie Stasio oszukuje,
 Że inną ściska, całuje,
 Stałabym się iędzą z piekła:
 Jeybym warkocze wyrwała,
 A iegobym wałkiem sprąła:
 Takbym tłukła, takbym biła,
 Ażbym zdradzać oduczyła.
 Wiem ia iak w mieście mężowie,
 Często zonom mydlą oczy,
 Moie życie! moie zdrowie!
 Ja cie kocham z całej mocy!
 Lecz skoro za drzwi wychodzi,
 To już żonę swoją zwodzi.

C H O R

Żyymy w zgodzie i pokoju,
 Nie daymy się gorszyć światu,
 Niema zysku w takim boju,
 Który czyni krzywdę bratu:
 Bóg nas wszystkich równie stworzył,
 Równie nam się kochać każe,
 Tego zawsze upokarza,
 Kto przez pychę równość maże.

VAUDEVILLE.

D O R O T A.

Gdy dziewczyno w młodym wieku
 Swywołą się czujesz,
 Nie ślubuy staremu człeku,
 Bo wnet pożałujesz.

Ale

Ale kiedy z dobrej woli
 Już się z nim połączysz,
 Nie szukaj obcej swywoli,
 Bo źle zawsze skończysz.

S T A C H.

Wy chłopaki cudzey żony
 Nie psuyta nikomu,
 Bo z tey mody zarażony,
 Tylko biada w domu.
 Tak się teraz w stadłach psują
 Żonki i mężowie,
 Że ich dzieci nie zgadują,
 Którzy ich oycowie.

B A S I A.

Wanda leży w naszej ziemi,
 Co niechciała Niemca,
 Lepiej zawsze mieć Rodaka,
 Niżli cudzoziemca.
 Gdzie się bardziey obcy ziomek,
 Niż Rodak podoba,
 Biedny bywa taki domek,
 Traci się chudoba.

M O R G A L.

Nie wierz nigdy szarlatanom,
 A szanny mądręgo,
 Nie pomagay dumnym panom,
 Ku biedzie bliźniego.

Bo z czasem się to nie uda,
 Cnota weźmie górę,
 To nie będą żadne cuda,
 Ze ty weźmiesz w skórę.

B R Y N D U S.

Nie pogardzaj ubogiem,
 Gdy jesteś bogaty,
 Bo nie czynią nas wielkiemi,
 Klejnoty i szaty.
 Nie wydzieraj co cudzego,
 Szanuj wszystkie stany,
 Poznaj w człeku brata swego,
 A będziesz kochany.

J O N E K.

Strzeżcie wiankow swych dziewczęta,
 Mawiała ma ciotka,
 Bo w miłości jest ponęta
 Zdradliwa choć słodka.
 Dawniey chodził ślub na gody
 Przez cierniste pole,
 Teraz chodzi bez przeszkody,
 Ani się zakole.

B A R D O S.

Wy uczeni, którzy wszędzie
 Cierpicie dla cnoty,
 Nie zawsze wam tak źle będzie,
 Nie tracie ochoty.

Służyć swej oyczyźnie miło
 Choćby i o głodzie,
 Byle w ludziach światło było,
 A sława w Narodzie.

CHOR JENERALNY.

Pocziwość i miłość, wierność i zgoda,
 Niechaj pod naszym dachem panuje,
 Niech nigdy u nas prywatna moda,
 Głównie nie zawraca, serca nie psunie,
 Niech to świat pozna, że gdzie prostota,
 Tam jeszcze szczerza została cnota.

A R T A.

Świeżo dorobiona do Krakowiaków.

Daley chłopcy, rzućwa gody,
 Gdyż my tu spokoynie,
 Nie zawsze nam tey swohody,
 Wszak wiecie o weynie.
 Nasi bracia giną mężnie,
 Lub w niewoli żyją,
 Czemuż my tu niedołężnie,
 Gdy się za nas bią?
 Prawda mówisz, miłi bracie,
 Trzeba pójść za niemi,
 Ich się zemścić, i w rozpacz
 Bronić swojej ziemi.

Wszak ią sobie uprawiamy,
 Wszakże z niey żyjemy,
 Więc iey sobie wzięść nie damy,
 Choć na niey zginiemy.

Nie rozpaczay miły bracie,
 I nie trać nadziei,
 Wszakże i po srogiey stracie,
 Jest szczęście w kolei.
 Przy nas ieszcze Bóg potężny,
 Przy nas słusność stanie,
 Jeżeli Polak będzie mężny,
 To wolnym zostanie.

A R T E I N N E.

Raz patrzając na mą Zosię,
 Gdy skronie wieńczyła kwiatem,
 Tyś iest rzekłem moim światem,
 Ty stanowisz o mym losie.
 Wzrok twoy czuły, lub okrutny,
 Jam szczęśliwy albo smutny. } bis

Gdyby mi wybierać dano,
 Czyli wolę skarby złote,
 Czyli mą Zosię kochaną,
 I iey wdzięki i iey cnotę,
 Rzekłbym weś złoto, kamienie, } bis
 Ja wolę Zosi spoyrzenie.

Róża co dzień tylko żyje,

Jednak z zefirem omdlewa,
Słownik co się w liściach kryje,

Przez wiosnę swej żoncy śpiewa.

Ty Zosiu w młodości kwiecie, }
Chceszże żyć sama na świecie? } bis

Nie ta pasterka szczęśliwa,

Której zaletą ozdoba,

Ni co się wielą podoba,

Ale ta co życie tkliwa.

To powiedzieć może. — Wierzę, }
Jest ktoś co mnie kocha szczerze. } bis

Ah! jest co dla Zosi żyje,

Co ją nadewszystko ceni,

Miłość on swą wiernie kryje,

Niech się Zosia nie rumieni.

Lecz choć usta nie mówiły, }
Przecież go oczy zdradziły. } bis.

Z D R A M M Y

K A Z I M I E R Z W I E L K I.

O Hanno skarbie, mój złoty!

Już słońce dawno na Niebie,

Ja schnę cały od tęsknoty,

Trzy dni już niewidząc ciebie!

O Hanno moja kochana!

Jakżeś ty mnie podobana!

Gdy z daleka widzieć mogę
Zamek co Hannę mą kryje,
Czuję jakąś słodką trwogę,
Serce już z radości biie.

O Hanno moja kochana!

Jakżeś ty mnie podobana!

Dałem ci wianek spleciony,
Pełny jeszcze ranney rosy,
Kiedyż rozmaryn zielony,
Ozdobi ciemne twe włosy?

O Hanno moja kochana!

Jakżeś ty mnie podobana!

Kiedy król, rodzice mili,
Dadzą cię tobie wiernemu?
Nic nie wyrówna w tey chwili,
Radości szczęściu moiemu.

O Hanno moja kochana!

Jakżeś ty mnie podobana!

A R Y A

w Tonach żałosnych.

Srogi to łańcuch niewoli,
Jak tylko ciało krępuje,
Daleko zaś więcey boli,
Gdy serce czuie.

Goryczą umysł stroskany,
Chociaż rokoszy skosztuie,
Okrutniejszy nad kaydany,
Gdy serce czuie.

Wszelkie wygody, dostatki,
 Zgryzota wewnętrzna truie,
 I niszczy życia ostatki,

Gdy serce czuie.

O życie najmniej nie stoię,
 Ni wygod swoich żałuję,
 Klnę tylko niewolą moję,

Bo serce czuie.

Zrodzona w wolnej osadzie,
 Przecież tyrana znayduję,
 Że mnie obok iarzma kładzie,

A serce czuie.

Niewinna przodków prostotę,
 Nikniesz w tym co nas prostotę,
 Niech ginę i ja z ich cnotą,

Bo serce czuie.

Stać się ofiarą nielubą,
 Temu który mnie szkaluje,
 Ah! czy nie iestże to zgubą?

Co serce czuie.

P I E S N

w Tonie Pocztarskim.

Co to za rokosz w życiu jedyna!
 Kierować rządnie końmi w zawody,
 I machać gdy się one zacina,
 Gwiżdżącym biczem w pozad i w przody.
 Choćby o cały świat najmniej nie stoję,
 Skoro bicz smagły wezmę w ręce moje.
 Hot hot wi ha hot.

Moy grubo płaski rumak ochoczy,

Skoro go tylko rzesko dosiędę,

Ledwie ze skóry co nie wyskoczy,

A mnie się zdaie że królem będę.

Choćby o cały świat najmniey nie stoie,

Skoro bicz smagły wezmę w ręce moje.

Hot hot wi ha hot.

Kiedy ia gwiznę, lub krzyknę srogo,

Wszystkie mnie razem słuchaia konie,

Tą, którą każe, iść muszą droga,

Więc zda się iakbym siedział na tronie.

Choćby o cały &c.

Kierując dyszłem z upodobania,

Nie dbam o złoto ani pieniądze,

Bo tego iestem pod ten czas zdania,

Ze styrem państwa całego rządę.

Choćby o cały &c.

Kiedy zaś z mieycą złego wyruszę,

A los od szwanku czysto ochroni,

Kontent i myśli wspaniałey tuszę,

Żem kray swoy dźwignął w ostatniey toni.

Choćby o cały &c.

Niech mi kto daie Akasta zbiory,

Lub miliony wraz tu zalicza,

Nie będę na to bynajmniey skóry.

I nie dam za nie iednego bicza.

Choćby o cały &c.

PIESN.

w Tonach z Ruska wesołych.

Kto szczęśliwy, ten rozumny,
 Temu i świat hołduje,
 Wszędzie mocny, zawsze dumny,
 I każdy go szanuje.
 Kto szczęśliwy, temu zawsze
 Słońce świeci w śród burzy,
 Samo niebo najłaskawsze,
 Choć się innym zachmurzy.
 Kto szczęśliwy temu snadnie,
 Zerwać i w zimie grono,
 Innym z drzewa liść opadnie,
 Jemu w gródziu zielono.
 Kto szczęśliwy, temu twardy
 Krzemień owoc wydaie.
 A on w szczęściu swoim hardy,
 Złorzeczy mu i łaje.
 Kto szczęśliwy, choć źle broi,
 Nikt mu nie śmie zarzucić,
 Cnota sama nie dostoi,
 Gdy się zacznie z nią kłucić.
 Kto szczęśliwy, nie dba o to,
 Choć mu milczkiem złorzeczą,
 Tysiąc świadków znajdzie złoto,
 Że mu sławy nie sprzeczają.
 Kto szczęśliwy, ten rozumny, *da capo.*

A R Y A.

Polusia.

Już się słoneczko ku nam zbliżyło,
 I co raz bardziey omdlewa,
 W naturze coś się rozweseliło,
 I wietrzyk miley powiewa.
 Gay się zielony wdzięczny rozwiia,
 Znakiem to wiosny zbliżoney,
 Skowronek z pieśnią w górę się wzbiia,
 Samiczki szuka zgubioney.
 Motyla tyś był przysechł w zgniliznie,
 Cóż cię to rusza i budzi?
 Zle mn w ścisnioney było oyczynie,
 Więc się o wolność swą trudzi.
 Pasterz z pasterką pędzą swe trzody,
 W obszerne pastwisk zagony,
 Bezpieczni w pośród swoiey zagrody,
 Wiek życia pędzą pieszczony.
 Za coż ia jedna tak nieszczęśliwa,
 W pośrødku swoiey dziedziny?
 Że mi wolności tyran urywa,
 I broni moiey iścizny;
 Wszakże dla wszystkich słońce stworzone,
 I wolność miła kazdemu.
 Za coż me serce tak jest ścisnione,
 Że niema sprzyiać miłemu?

Niechże swą srogość tyran wywiera,
 I groźby czyni najwyżawsze,
 Ja dla kochanka w miłości szczerą,
 Z nim się chcę złączyć na zawsze.

À R Y A

Do wiosny.

Już tyle razy słońce wracało,
 I blaskiem swoim dzień szczyeli,
 A memu światłu coż się to stało,
 Że mi do tych czas nie świeci?
 Już słowik w lesie zaczął swe pieśni,
 Gay mu się cały odzywa.
 Kłóć powietrze ptaszkomie leśni,
 A moy mi ptaszek nie śpiewa!
 Już tyle kwiatów ziemia wydała,
 Po onegdajszey powodzi,
 W różne się barwy łączka przybrała,
 A moy mi kwiatek nie wschodzi:
 Już się i zboże do góry wzbilo,
 I ledwo nie kłós chce wydać,
 Całe się pole zazieleniło,
 A mey pszeniczki nie widać.
 O! wiosno! pókiż będę cię prosił?
 Gospodarz ze wsząd stroskany!
 Jużem tę ziemię łzami urosił,
 Wróć mi urodzaj kochany!

DOWASOW

Ozdoło twarzy, pokrętno wasy,
 Powstało na was rod zniewieściły;
 Dwornią trefne dziewcząt przekasy,
 Śmiejąc się z dawney Polaka chwały.
 Gdy pałasz cudze mierzył granice,
 A wzrok marsowy sercami władał;
 Uymując w ten czas oczy kobiece,
 Bózek miłości na wasach siadał.
 Gdy młodzież popis czyniła w zbroi,
 A mężstwem tknęła twarz okazała;
 Glicera patrząc, szepnęła Chloi:
 „Za ten was czarny życiebym dała!
 Gdy nasz Czarnecki słynął żelazem,
 I dla oyczyzny krew swą poświęcał,
 Wszystkie go Polki wielbiły razem,
 A on tym czasem wasa pokręcał.
 Jana trzeciego gdy Wiedeń sławił,
 Głos był powszechny między Niemkami:
 „Oto bohater, który nas zbawił,
 „Jakże mu pięknie z temi wasami!“,
 Zmieniły Narod pieszczono czasy:
 Polska w mdlejącej teraz posturze,
 Jak nam zaczęły panować Sasy,
 Ustąpić musiał i was fryzurze.

Płec luba koiąc rycerską cnotę,
 Okuła czułość w złote łańcuszki;
 Adonis, wdziecząc piękną sromotę,
 Na mieysce wąsów posadził muszki.

Bladey twarzyczce fawor przyznany,
 Sarmackim marszem Nice się brzydzi,
 A dla niey Kleat, wódkami zlany,
 I z wąsa razem i z siebie szydzi.

Kogo wstyd matki, oycow i braci,
 Niech się z narodu swego natrzasa;
 Ja zaś z oyczystey kontent postaci,
 Żem ieszcze Polak, pokręć wąsa.

Z O S I A

W ogródku.

Chciało się Zosi jagodek,
 Kupić ich za co nie miała,
 Jaś ich miał pełen ogrodek,
 Ale go prosić nie chciała.
 Wnet sobie sposob znalazła,
 Rankiem się z chatki wykradła,
 Cicho przez płotek przelazła,
 Wiśnie Jankowi wyiadła.
 Poznał się Jasiek na szkodzie,
 Wróble to mówił zrobiły,
 Postawił stracha w ogrodzie,
 Nie będą więcej gościły.

Na tyczce jak się należy
Kapelusz pięknie osadził,
Nawieszał starey odzieży
I stracha w sadku posadził.
Zosia się stracha nie bała,
Szczęśliwie płotek przebyła,
Z nowey się sztuczki naśmiała,
I nową szkodę zrobiła...
Ale się Jasiek domyślił,
Co to za piaszek tak śmiały,
Nowe siodełka wymyślił,
I nie źle mu się udały.
Na mieyscu tyczki przybrany,
Cicho przy drzewie sam staie,
Odział się w stare łachmany,
I niby stracha udaie.
Podług swolego zwyczaju,
Zosia gałązki nagina,
A tuś mi mały kultań!
Złapana biedna dziewczyna...
I tak tak słuszność kazała,
Skarał złodzieja przy szkodzie,
Z początku zosia płakała,
Umilkła potem przy zgodzie.

DO PRZECIWNEGO LOSU.

Kiedy okropna cichość panuje,
 I zda się wszystko spoczywać,
 Wolno mię płakać na to co czuje,
 Wszak noc żyć będzie pokrywać.
 Nikt mię podobno z ludzi nie słyszy,
 Bo tylko żyję samotnie.
 Wolno mi płakać siedząc w zaciszu,
 I los mój żalać stokrotnie.
 Losie okrutny, życia tyranie!
 I cóż cię nad to poruszy?
 Na takie moje ciężkie wdychanie,
 dawno zamknięte masz uszy.
 Ja od samego prawie świtania,
 Do ciemnej nocy żyję leżę,
 Znowu oddycham przez częste łkania,
 Straciłem całą nadzieję.
 Choć jedni mówią, że słońce wschodzi,
 Ja na nie patrzę przez chmurę,
 Co jednych bawi, to mnie zaszkodzi,
 Zbrzydziłem całą naturę.
 Losie wszakci to z natury dano,
 Nad całym światem królować,
 Czemuż nie czynisz iak ci kazano?
 Losie nie umiesz panować.

Co aż do zbytku prawie drugiemu,
 I iład potrzeby darujesz,
 Czemuż prawdziwie nieszczęśliwemu;
 Części udzielić zażniesz?
 Boże! ieżeli z twej opatrności
 Do tego iestem wybrany,
 Niechcę ia złota ani wielkości,
 Tylko abym był kochany!

JUZIA DO JOZEFA.

Komu iest miły honor i cnota,
 Ten nie wie co to iest zdrada;
 Kim zawsze rządzi szczerą prostotą,
 Ten co ma w myśli, to gada.
 Przyzwyczajona pod matki rządem,
 Prawdę się wyznać gotuję,
 Nie uwiedziona żadnym przesądem,
 Pozwol, niech wyznam co czuję.
 Niech cię o Matko złoto nie ślepi,
 Ani majątek uwodzi,
 Z miłym w ubóstwie będzie mi lepiej,
 Z niemiłym rokosz zaszkodzi.
 Kiedym kochana i kochać będę,
 Sytam o chlebie i wodzie,
 Lecz z niekochanym smaku pozbędę,
 Gorycz się da czuć i w miodzie.

Juzio

Juzio bogaty w natury dary!
 Dobry, rozumny, poczciwy,
 On zabrał serca mego ofiary,
 On mój kochanek prawdziwy.
 Niech mi kto daie połowę świata,
 Niech bogactw największych wzrusza,
 Cięższą mi będzie Juzia utrata,
 Bo w nim poczciwa jest dusza.
 Nie rządzi nigdy Juziem myśl płocha,
 Bo Niebo rozum mu dało,
 On mnie statecznie i szczerze kocha,
 A iaż mą mam byźdź niestała?
 Chyba chcesz matko zgubić nas dwoie,
 Nieszczęścia będziesz przyczyną,
 Na ciebie będziem płakać oboie,
 Z rąk matki dzieci poginą.
 Niech się iuż na mnie świat wzburzy cały,
 Niech mi powtarza żem płocha,
 Juziu ty tylko bądź dla mnie stały.
 Józefa wiernie cię kocha.

K W I T A

z Przyjacieli.

Różne postawy brał Jowisz na się,
 By mógł uiszczyć swe żądze,
 Tysiąc fortelów miał na zapasie,
 Ostatni fortel pieniądze.

To w złotym deszczu, to byczą postać
W gorącej przybierał chęci,
To by mógł kęsa smacznego dostać,
W kształt się umiłał łabęci.
Myślałem i ja poyść jego śladem,
Lubom się mienić nie umiał,
Nie żebym kuś zdradnym układem,
Lecz abym ciebie rozumiał.
Lecz po co próżny ten zawod czynię?
Bez tego już cię poznaię,
Samaś odkryła w iedney godzinie,
Zwykłe kobietom zwyczaję.
Nie iesteś Lede, Alkmena, Fillisiu,
I ja też nie głupi Jowisz;
Smiey się, umizgay, wab mnie Marysiu,
Już ptaka na lep nie złowisz.
Poznałem dobrze twoie zamiary,
Któreś przedemną ukryła,
Lecz spodziewam się nie uydiesz kary.
Ktorąc ma zemsta życzyła.
Wzgardziłaś mną i moją szczerą chęcią,
Ktorą ku tobie pałałem,
Niech czasu przeciąg zatrze niepamięcią.
To, co ja tobie działałem!
Cóż to za gaszek śliczniuchny iak złotó,
A roskoszney pełen buty?
Pieści się z sobą wieczorem pod grota
Wónią i kwieciem osuty?

Komuż to zwiasz przekorna dziewczyno
 Wieniec różowy tak ładnie?
 Po prostuć widzę, lecz rokoszne płyną
 Włosy po barkach układnie.
 Ah! wiele razy nieszczęsny zaszłocha
 Na zmianę nie stałych bogów,
 Co go twej twarzy wabi miłość płocha,
 I do twych uczęszcza progów.
 Kto ciebie kocha i swoją cię zowie,
 Nie zna nieborak co sądzi!
 Nędzny ten, w czyiś już powstała głowie,
 Zdradnie na blasku pobłądzi.
 Ja som się długo w lichym czołnie kręcił,
 Zwiesiwszy mokre odzienie,
 Wotyłem bożku wodnemu poświęcił
 W Kościele na lewey ścienie.
 Nie wierz od razu! jeźliś baczny człeczko!
 Tey co ma zbyt wynalazku,
 Słowo, cóż w swojej miłości wyrzeczko,
 Zapisz na wodzie i piasku.
 Zdaymy na Boga resztę, bo też snadno
 Wietrzne on cofa wywiewy,
 I morze ciszką opuszczając na dno,
 Szumiące głaszcze modrzewy.
 Co ma bydz jutro nie pytaj się o to,
 W jakiegokolwiek będzie dobie,
 Niechay ci służy za zysk i złoto,
 Światko co poda dzień tobie.

A nie uwodź się pokieć kwiatek świeży,
 Ani poskocznym idź tanem,
 Nim twoy dziwaczna starość włos usnieży
 Nie bież za miłości wianem.
 Jeszcześ to twarda? i zbyt jesteś droga?
 Podnosisz czoło zwiesiste?
 Gdy ciebie starość podkarbuje sroga,
 O! tańszą będziesz zaiste!

S A M O T N O Ś Ć.

Gdy raz usiadłszy pod dębowym cieniem
 Znudzony trzodą spocząłem,
 Bawiąc me uszy słicznych ptasząt pieniem,
 Rozmyślać sobie począłem:
 O jak szczęśliwe są te ptaszęta,
 Kontente z swego śpiewania?
 Żadna nie łudzi onych ponęta,
 Tylko wzajemność kochania.
 Ja tylko teden jestem na świecie
 Biedny, i godzien litości!
 Zawsze mnie smutek z niedolą gniecie,
 I nigdy nie mam wolności;
 Bo coż jest nad cię wolności miła?
 Coż można nad cię przekładać?
 Gotowem dla cię utracić siła,
 I owszem wszystko postradać.

Pókiż otoczon nieszczęść wichrami
 Przepędzać będę me lata?
 Poydę się błąkać między puszczami,
 Niech nie oglądam już świata.
 Byway mi zdrowa trzodko ma luba!
 Zostawię was wolnemi,
 Nie rychło wasza znajdzie się zguba,
 Płaczcie nad ślady moiemy.

Z KOMEDYI

Miłość w obronie Ojczyzny.

DO HANNY.

Gdy wspomnę sobie Hanusiu ma miła
 Te lube chwile kiedyś mi mówiła:
 „Że iesteś ieden przywiązania godzien!
 „Obyś niezmiennym tylko ty był codzień.

O! Hanno piękny ty kwiecie,
 I mnie nie zmieni nic w świecie.

Bo gdy raz tobie przyrzekłem me ręce,
 Dla inney życia mego nie poświęcę,
 Takim ja będę w dostatku lub w głodzie,
 Czy w strogiej burzy, lub w miłej pogodzie.

O! Hanno piękny ty kwiecie,
 Już mnie nie zmieni nic w świecie.

Po tylu przysiąg, wzajemności miały
 Utwierdzić nieba ten związek nasz cały,
 Aż z nagłą woła Ojczyzna ratunku:
 Synu pamiętaj mnie cieszyć w frasunku.

O! Hanno piękny ty kwiecie,
 I to nie zmieni mię w świecie,

Może gwałtowna tey matki obrona,
 Zbroni przenieść się do małżeństwa grona,
 Trudno się oprzeć tak wielkiej potrzebie,
 Aby godniejszym stać się iey i ciebie.

O! Hanno piękny ty kwiecie,
 I to mnie nie zmieni w świecie.

Z O P E R Y

Prostota cnotliwa.

H A N U L K A.

Dębie miłego sąsiedzie strumyka!
 Dębie kochany! ty wiesz doskonale,
 Jak ciężkie serce me smutek przenika,
 Tobie samemu zwierzyłam me żale.
 Żyłam spokojnie w cieniu wiejskiej chatki,
 Na łonie oycy i kochaney matki,
 A teraz w troskach smutnego wygnania,
 Nic nie mam swego prócz łez i wzdychania.

M A R Y S I A.

Niech troski twoje nadzieia słodzi,
 Po chmurach słońce iśnieysze wschodzi.
 Ten który rano stękał w niewoli,
 Wieczor z szczęśliwey cieszy się doli.

O B O I E R A Z E M.

Mieymyż nadzieję, że po tym smutku,]
 Milszego odmian doznamy skutku.
 Te łzy, które nam dziś z oczu płyną,]
 Mogą być jutro szczęścia przyczyną.

H E L E N K A

Antku kochany, gdy cię nie widzę,
 Oświadczam miłość wzdychaniem,
 Lecz gdyś przytomny wten czas się wstydzę,
 Wydać się z moim kochaniem?

A N T E K.

Proźno o przyszłe frasuiesz się rzeczy,
 Zostawmy dalszy nasz los Boskiey pieczy.
 A teraz proszę cię Helenko miła,
 Byś szczęścia mego daley nie zwłoczyłaś
 Uśmierz te, którą czuie w sercu mękę,
 Day teraz słowo że wkrótce dasz rękę

Z N O W U A N T E K.

Serce pocziwe miłszy rokoszy nie czuie?
 Jak kiedy wezłey toni biednego ratuie,
 Inne skoro się kończą, iako dym uchodzą,
 Tey same wspomniania słodycz w sercu rodzą.

W O Y T E K

Dawne przysłowie, ręka rękę myie,
 Nie dla samego siebie człowiek żyie,
 Jak i dla drugich, tak i dla mnie drudzy,
 Wszysey iesteśmy sobie wzajem słudzy.

A N T E K W O Y T E K M A R Y S I A

Małośmy dotąd takich panow mieli,
 Ktorzyby na to względ iaki mieć cheieli,
 Ze i my co się rodziem w prostey budzie,
 Jesteśmy równie iak i oni ludzie.

A N T E K *z gniewem.*

Nielitościwi poddanych morderce!
 Czy nie dośći że ich trzymacie w niewoli?
 Wkładacie więzy nawet i na serce!
 W lepszey bydlęta' ułwasz żyją doli!

W O Y T E K.

Bodayby nie znał szczerzego kochania,
 Kto utrzymuie te okrutne zdania,
 Iż z tą miłością, co się w sercu rodzi,
 Przed swym kochankiem wydać się nie godzi.

M A R Y S I A.

Niechay nie znaią nasze wieyske budy,
 Zwyczajney dworom i miastom obłudy,
 Niech się nią wielkie zaszczycaią damy,
 My mieymy w uściech to, co w sercu mamy.

W O Y T E K.

Ręka się goi Marysio kochana!
 Lecz cięższa w sercu dokucza mi rana.
 Tey mi lekarstwo żadne nie zgoi.
 Poki nas święty węzeł niespoi.

M A R Y S I A.

Podobney Woytku kochany
 I ia czuję skutki rany,
 Serce mogę dać ci snadnie;
 Lecz mą ręką oycieć władnie.

O B O I E.

Oboie mu do nog padniemy,
 Chęci nasze wynurzymy.

M A R Y S I A.

O w iakiemże będę wstydzie!
 Cicho! cicho! Antek idzie.

A N T E K.

Doświadczaąc iak kochanie
 Nieobłudne serca dręczy,
 Będę miał o twym staranie,
 Serce moje w tym ci ręczy
 Ta śliczna ręka Helenko miła,
 Dziś mię zupełnie uszczęśliwiła.

ANTEK, HELENKA.

Niechże nam wiecznie Nieba utrzymują
Te roskosz, którą dzisiaj serca czują.

WOYTEK.

Idź prostaku uprzykrzony,
Nie godzienes takiej żony,
Jesteś gruby iesteś stary!
Szukay sobie rowney pary.

HELENKA.

Daycie mu pohoy braciszku kochany,
Dosyć on za swe winy ukrany.

WOYTEK.

Wart większey kary ten człek niegodziwy

HELENKA.

Wart iest litości skoro nieszczęśliwy.

ZDZIELSKI.

Na mnie się iści teraz to przysłowie,
Ktore podali nam nasi dziadowie,
Ze rzecz niesłusnie drugiemu wydarta
Idzie do czarta.

GOSPODARZ.

Zbyt tępy rozum człowieka,
Przyszłych rzeczy nie przenika,
Czasem i na to narzeka,
Zkąd pomyślność mu wynika.

Z KOMEDYI
WESELE FIGARA.
PIOSNKA ŻAŁOSNA.

CHERUBIN.

Nad igrającą fontanną,
Jakże ma dusza była stroskaną,
O moją mamę kochaną,
Żzy obfite wylewałem.

Żzy obfite wylewałem,
I na dębie karbowałem.
Jakże ma dusza była stroskaną!
Jey cyfrę z mą nie związano!
Króla w przechodzie uyrzałem.

Króla w przechodzie uyrzałem,
Z duchowieństwem, z dworem całem,
Królowąm widział zdumianą.
Jakże iest dusza moja stroskaną,
Królowąm widział zdumianą,
Z iakiey przyczyny płakałem.

Z iakiey przyczyny płakałem,
Straciłem mamę kochaną.
Jakże iest dusza moja stroskaną,
Straciłem mamę kochaną,
Którą adorowałem.

FIGARO.

Nad trzós złota żyzną rolę
 Zuzaneczki
 Kochaneczki
 Statek wolę,
 To mi plon,
 Plon, plon, plon—
 Słuchać co iey, kaže wola,
 Aż po zgon,
 To mi dola,
 To mi plon,
 Plon, plon, plon,
 Plon, plon, plon.

B A Z Y L I.

Serca czułe, serca stałe,
 Ganiące płoche kochanie,
 Porzućcie skargi zuchwałe.
 Jakaż jest zbrodnia w odmianie?
 Wszak miłość skrzydła przybrała,
 Ażeby przeplatywała. (*trzy razy.*)

PIOSNKI KROTOFILNE.

B A Z Y L I.

I.

Trzy wiana, hoża dziewica,
 Wieleż to razem korzyści?
 Los Pazika i dziedzica,
 W głupich niech wznieca zawiści.

Stara nas uczy łacina :
Kto zręczny, swego dopina.

FIGARO.

Niech się cieszy kto zacniejszy!

BAZYL.

U kogo worek pełniejszy ...

ZUZANNA.

II.

Gdy mąż wiare łamie żonie,
Sam się chełpi świat żartuie,
Niech się żona zmyli w stronie,
Kto się dowie prześladiuie.
Zkąd ta beżecna ustawa?
Łatwa się odpowiedź dawa,
Że mocniejsi piszą prawa ... *bis.*

FIGARO.

III.

Smieszna zawieść starca Jana,
Chcąc mieć pokoy z młodą żoną,
Kupił strasznego brytana,
Którego u wrot spuszezono:
W nocy wrzawa niesłychana,
Pies nikomu weyścia nie dał,
Prócz kochauka co go sprzedał ... *bis.*

H R A B I N A.

IV.

Ta zuchwała nadyma się,
 Że dla męża tylko żyje ;
 Ta że kocha zaklina się,
 Choć tym często słabość kryje.
 Mniey szaloną ta mi zda się,
 Która pilnie strzegąc granic,
 Przysięgać się nie śmie za nic... *bis.*

H R A B I A.

V.

Z niezgrabną wieśniaczką, która
 Za męża dałaby szyje,
 Nie wiele się pewnie wskóra,
 Dla mnie niech wielki świat żyje !
 Gdzie żona iak talar bity,
 Piątnem iednego pokryty,
 Służy na zysk pospolity . . . . . *bis.*

F I G A R O.

VI.

Slepym trafem urodzenia,
 Ten wziął berło, ów rogoże,
 Los te czyny rozróżnienia,
 Sta królów pysznych z wielbienia.
 Skruszył ołtarze czas dzielny,
 Wolter został nieśmiertelny . . . . *bis.*

CHERUBIN.

VII.

Płci kochana! lecz zwodnicza,
Przez którą się wiek nasz kłóci,
Dzisiaj twe zdrady wylicza,
Ten co jutro do cię wróci.
Tak z parterem właśnie bywa,
Ten co dziś sobie przedrwiwa,
Jutro iego łaski wzywa.

ZUZANNA.

VIII.

Jeżeli to puste i śmieszne
Dzieło iaką prawdę mówi,
Przez wzgląd na to że ucieszne,
Pofolgujcie rozumowi.
Tak nas mądre przynęcenie,
Ku swemu zwraca celowi.

CNOTLIWA DZIEWCZYNA.

Przestań Damonie szydzić,
Już mi wychodzisz z głowy,
Niechcę cię ani widzieć,
Ani pragnę rozmowy.

Próżnoby mi gadał,
Że mię kocha iak życie,
On toż samo powiadał
Nie dawno Teoklicie.

Wzmę wieniec rożany,
I uplotki świąteczne,
Zwine warkocz splotany,
J otrę ły serdeczne.

Choćby się Damon spadał,
Będę igrac z Filonem,
Żeby sąsiad nie gadał,
Że tęsknię za Damonem.

Jeszcze nie przestarzała,
Rok mi ośmnasty płynie,
Będę ich jeszcze miała,
Mezka płęć nie zaginie.

Który żyć będzie skromnie,
Co mało zna kochania,
Tensię niech tylko o mnie
Oycu i matce kłania.

P I E S N L A U R A i F I L O N .

J uż miesiąc zaszedł psy się uśpiły,
I coś tam klaszcze za borem,
Pewnie mię czeka mój Filon miły,
Pod umowionym iaworem.

Nie będę sobie warkocz trefiła,
Tylko włos zwiążę splotany,
Bo bym się jeszcze bardziey spożniła,
A mój tam tęskni kochany!

Wez-

Wzmę z koszykiem maliny moje,
I tę pleciankę różowe,
Maliny będziem iedli oboie.
Wieniec mu włożę na głowę.

Prowadź mię teraz miłości śmiała!
Gdybyś mi skrzydła przypieła!
Żebym nayprędzey bór przeleciała,
Potym Filona ścisnęła.

Otoż i jawor... niemasz miłego!
Widzę że iestem zdradzona!!
On z przywiązania żartuie mego,
Kocham zmiennika Filona.

Pewnie on teraz koło Bogini
Swey czarnobrewki Dorydy:
Rozrywkę sobie okrutną czyni,
Kosztę mey hańby i bity.

Pewnie iey mówi: że obłądzona,
W pieram się w drzewa i bory,
I miasto iego białego łona,
Sciskam nieczułe Jawory.

Filonie! w ten czas kiedyś nieznęła
Jeszcze miłości szaloney,
Pierwszy razem ją w twoich zdybała
Oczach i mowie pieszczoney.

Jakżem się mocno ubezpieczyła,
 Że z tobą będę szczęśliwą,
 A z tym się chytrze ukryć siliła,
 Że bywa czasem fałszywą.

Słabą niewinność łatwo uwiodą,
 Teraz wracając do domu,
 Nauczać będę moją przygodą,
 Żeby niewierzyć nikomu.

Ale któż zgadnie przypadek taki
 Dotąd zatrzymał Filona?
 Może on dla mnie zawsze iednaki,
 Możem ja próżno stworzona!

Lepiej mu na tym naszym Jaworze,
 Koszyk i wieniec zawieszę,
 Jutro paść będzie trzodę przy borze,
 Znajdzie... iakże go pocieszę!

Oh nie!... On zdrajca, on u Dorydy;
 On może teraz bez miary,
 Na sprosne z nią się wydał niewstydy,
 A ia mu daię ofiary?

Widziałam wczoray iak na nią mrugał.
 Potym coś cicho mówili,
 Pewnie to dla niej hiy ten wystrugał,
 Co mu się wzysey dziwili.

Jakżeby moją hańbę pomnożył,
 Gdyby od Laury uwity
 Wieniec, na głowę Dorydy włożył,
 Jako łup na mnie zdobyty?

Wianku różany gdym cię splatała,
 Krwią cię rąk moich skropiła,
 Bom twe najmocniej węzły spaiła,
 I z robotą się kwapiła.

Teraz bądź świadkiem moiej rozpacz,
 I razem naucz Filona,
 Jako w kochaniu nic nie wybacz,
 Prawdziwa miłość wzgardzona.

Tłukę o drzewo koszyk mój miły,
 Rwę wieniec którym splatała,
 Te z nich kawałki będą świadczyły,
 Żem z nim na wieki zerwała.

Kiedy w chroście Filon schroniony,
 Wybiegł do Laury splakany,
 Już był o drzewo koszyk stłuczony,
 Wieniec różowy stargany.

F I L O N.

O popędliwa! o ja nie baczny!
 Lauro!... poczekaj... dwa słowa...
 Może występki mój nie tak znaczą,
 Może zbyt karą surową.

Jam tu przed dobrą stanął godziną,
Długo na ciebie klaskałem,
Gdyś nadchodziła między chrościna,
Na umyślnie się schowałem.

Cheąc tajemnice twoie wybadać.
Co o mnie będziesz mówiła?
A ztąd szczęśliwość moją układać,
Ale czekałem zbyt siła.

Pierwsze twe skargi o Dorys były.
Sądź o mnie Lauro inaczej!
Kogożby wdzięki tamtey zwabiły,
Kto cię raz pierwszy zobaczy?

Prawda: że czasem z nią się bawiło,
Maiąc znajomość tak długą;
Ale kochania nigdy nie było?
Nie iuz ten kocha co mruga.

O to masz ten kiy, po nim znamiona,
Niebieskie głątko rzezane;
W górze zobaczysz nasze imiona,
Obłądnym węzłem związane.

Cożem zawinił byś mię gubiła
Przez twoy postępek tak srogi?
Czyliż dla tego ześ ty zbłądziła,
Ma ginąć Filon ubogi?

Jeśli się za co twych gniewow boję,
To mię twa rozpacz strapiła;
Drogom kupował ciekawość moję,
Łzami ją swemiś płaciła.

Ale w tym wszystkim złość nie nie miała,
Wszystko z powodu dobrego,
Ja wiem: dla czegoś tyle płakała,
Ty wiesz mój podstęp dla czego.

L A U R A.

Daymy już pokoy troskom i zrędzie,
Ja cię niewinnym znayduję;
Teraz mój Filon droższy mi będzie,
Bo mię już więcej kosztuje.

F I L O N.

Teraz mi Laura za wszystko stanie,
Wszystkim Pasterkom przodkuję,
I do gniewu ją wzrusza kochanie,
I dla miłości daruję.

L A U R A.

Jedna cię Dorys wyłączyć miała,
Jey pierwsze miejsce naznaczę,
Na to wspomnienie drzę zawsze cała,
Cóż! kiedy cię z nią zobaczę?

F I L O N.

Dla twego Lauro przypodobania,
Przyrzekam ci to na głowę,
Chronić się będę znią widywania,
W żadną nie wnijdę rozmowę.

L A U R A.

Czymże nadgrodzę za tę ofiary?
Nie mam prócz serca wiernego,
Jedne ci zawsze przynoszę dary,
Przyymiy iak co nowego.

F I L O N.

Któżby dla ciebie nie zerwał węzły
Przyjaźni, co mnie nęciły?
W tej piękney twarzy wszystkie uwieźły.
Nadzieie moje i siły.

L A U R A.

Ja mam mieć z płaczu po twarzy strugi,
Ale iak mi się nadarzy
Spleść i ułożyć warkocz mój długi,
Mówią: że mi to do twarzy.

F I L O N.

Gdyby mi Akast dawał swe brogi
Ze złotem swojej Izmeny,
Rzekłbym: Akaście, tyś jest ubogi,
Bo moja Laura bez ceny.

L A U R A.

Ani ja pragnę szczęścia wielkiego,
 Które (choćbym też i miała)
 Za jeden uśmiech Filona mego,
 Zarazbym z chęcią mieniała.

F I L O N.

O! światło moje! w pośród tej nocy,
 Zagrodo mego spokoia!
 Ty jeszcze nie wiesz o twojej mocy.
 A ja czuję ją... O moja!

L A U R A.

Położ twą rękę gdzie mi pierś spada,
 Czy słyszysz serca to bicie;
 Za uderzeniem każdym ci gada,
 Że cię tak kocha jak życie!

F I L O N.

Day mi ust... z których i niepokoje
 I razem słodycz wypływa;
 Tą drogą poszlę zapaly moje,
 Aż gdzie twa dusza przebywa.

L A U R A.

Czy w każdym roku taka z kochania,
 Jak w ośmnastym mozola?
 Jeżeli w tym nie masz pofolgowania,
 Jak szlak miłości wydoła?

FILON.

Ścisniy twoiego Lauro Filona,
 Ja cię przycisnę wzajemnie;
 Serca zbliżone łonem do łona,
 Rozmawiać będą tajemnie.

LAURA.

Ty mnie daleko ściskasz goręcey,
 A iam cię tylko dotknęła;
 Nie przeto Filon kochasz mię więcej,
 Miłość mi siły odjęła.

FILON.

Lauro! coś dotąd dla mnie świadczyła,
 Jeszcze dowidzi to mało,
 Że mię tak kochasz, iakieś mówiła,
 Jeszcze mi prosić zostało.

LAURA.

Tegom się miała z ciebie spodziewać?
 Jakże to skarga niezbożna!
 Nie proś, nie każ mi, ty mię chcesz gniewać
 Kochać cię więcej niemożna.

FILON.

Kiedyż mię za to nie będziesz winić?
 I kiedy będziesz wiedziała?
 Co do dzisiejszey łaski przyczynić,
 Że taka miłość nie cała.

L A U R A

Filonie widzisz wschodzące zorze,
Już to drugi raz kur piecie,
Trochę przydługo bawię na dworze,
Jak matka wstała truchleie.

F I L O N.

Żal mi cię puścić, nie śmiem cię trzymać,
Kiedyż przyspieszy czas drogi?
Gdy z moją Laurą i słodko drzymać,
I bawić będę bez trwogi?

L A U R A.

Miesiącu! już ja idę do domu,
Jeżliby kiedy z Dorydą
Filon tak trawił noc pokryiomu
Nie świeć, niech na nich dądze idą.

P I E S N.

DAWFNE I KORYDON

Jakiz to kray iest (Dafna się żaliła)
Ani tu pięknych owiec widać siła,
Ani tu drzewo prosto rośnie w górę,
Liściem okryte ledwo znaydziesz które,
I ptastwo leśne tu śpiewać nieumie,
I potok brudny smutno tylko szumi,
I lud tuteyszy dla zupełney zgody,
Taki iak owce, drzewo, ptastwo, wody.

Korydon, który za drzewem schowany,
Wszystko to słyszał, wzruszył się tym zna-
cznie,

Bo kochał Dafnę i chciał być kochany,
Dla tego z żalem opowiadać zacznie:

O Dafne! kiedyś pierwszy raz stanęła,
W tej okolicy iakżeś nas ujęła
Twemi oczyma, twym ruszeniem ciała!
Nie toś! oh! nie to, nam obiecywała!

Wszystko tu ganisz aż do drzew i wody,
Coż ci zrobiły owiec naszych trzody;
Wszystkie posłuszne swemu pasterzowi,
Zgadnią prawie co im tylko powi.

Żadna swą wolą nie pójdzie na stronę,
Pasę spokojnie chociaż nie strzeżone.
Idą na nasze skinienia z ochotą,
Kochaią zwierzość, i to jest ich cnota.

Piękna topolo! tyś u Dafny krzywa;
Tu często pasterz przed słońcem spoczywa,
Tu w miłym chłodzie pasterek zabawa,
Tu prawie zawsze zieleni się trawa.

Miryl Klorydy tu pochwały śpiewa,
Piękna topolo! tyś u Dafny krzywa;
Spokojne drzewo, schronienie pasterza!
Mieszkanie ptaków i leśnego zwierza!

Jam iest wam wdzięczny, was światkami
miałem,

Jak często dafne tutaj wspomniałem;
Wyście iey imię przez wasz odgłos miły,
Czułe do moich uszu przynosiły.

O iakże mnie ta iey niewdzięczność gniecie,
Szczęśliwe drzewa, że nie nie czuiecie!
Oto ten czyżyk, ten czyżyk zielony,
Tylko od samey natury uczony.

Spiewa iak umie swej samicy szarej,
Ale iey pilnie dochowuje wiary;
On na tę gałąź, zawsze przylatuje,
Gdzie wie, że iego kochanka nocuje.

Ledwo co zorza poranna zaświta,
Już ją pieśniami swych miłości wita;
Ona się ciesząc z tej iego ofiary,
Nową ma słodycz chociaż w pieśni starej.

Miły strumieniu, brudnym cię nazwano!
Brudnyś; ale twej cnoty nie poznano;
Tyś zawsze wierny twojemu brzegowi,
Choć iakie słoty zleją, nikt nie powi:

Żebyś swe dawne opuściłszy brzegi,
Po obcych łakach miał swoje noclegi.
Tak iest o Dafne! w którą spoyrzysz stronę,
Wszystko wierności cechę naznaczone.

I lud tutejszy dla zupełney zgody
 Taki, iak owiec, drzewo, ptastwo, wody,
 W tey okolicy zkądś tu przybyła,
 Może piękniejszych pasterzów iest siła.
 Może i piękniey miłość opisuią,
 Ale iey nigdy tak mocno nie czuią;
 A choćby czuli, pewnie nie na długo,
 U nas iest pania, u nich miłość sługa.
 Oni co miasta często nawiedzaia,
 Tam się obłudnym duchem napawiaia;
 Nam tu niewinną żyjącym prostotą,
 Wierność miłością a miłość iest cnotą.
 Tu kiedy pasterz powie: żeś mu miła,
 Już z tym i umrze choćbyś go zdradziła.
 Dafne coś chciała mówić o miłości,
 Ale Korydon zemdlak od żałości.

Z O P E R Y

DRZEWO ZACZAROWANE.

B A S I A.

Komu są dane serce i ręka,
 Niech się zdrożności mey płci nie lęka,
 Dozna tey rzadkiey dzisiay nadrody,
 Wierności w żonie, stałości w młodey.

S T A C H.

Gdy mi przyjaźny los w lubey parze
 Dał wierne śluby nieść przed ołtarze,
 To nam nad inne słodsze wesele,
 Że mego życia dni z Basią dzielię.

R U Z I A.

Kiedy na próżno apetyt stroię,
 Bym dzielić troski mogła we dwoie;
 Zagłuscie zawiść myśli ochocze,
 Niech wolnie z gachem Basi wyskoczę.

B Ł A Ż E Y.

Patrząc na serca z wiekiem dobrane,
 Gdy nad ich losem z uwagą stanę,
 Winszuję sobie, że państwo młodzi,
 Znaleźli szczęście na moię łodzi.

B A R T O Ł O M I E Y.

Choć iak od mleka kot odsadzony,
 Z mey wychowanki nie biorę żony;
 Lecz mi zostaje w zysku nauka,
 Niech stary z młodą związków nie szuka.

P O M O C N I C K I.

Bydź nie powinny żadne w tym dziwy,
 Że słabszym rękę poda szczęśliwy;
 Lecz go szczęśliwszym nazwę w tym rzedzie,
 Gdy w połączeniu sers trafny będzie.

SZCZĘŚLIWOŚĆ.

Niech komu wielka nadzieia zabłyśnie,
 Niech komu szczęście sili się umyśle,
 Ja przy Temirze gdy siądę bez świadkow,
 Z całego świata żartuję dostatków.

Gdyby mi za nią król dawał swe grody,
 Nie mieniałbym iey za iego dochody;
 Tey on w koronie słodczy nie czuie,
 Jaką ja w ustach Temiry znajduie.

Nie na tym ci to szczęśliwość, nie na tym,
 Gdy kto na ziemi potężnym bogatym;
 Gdy go sług liczne otaczają zgraie,
 Gdy kiedy zechce gniewa się i łaje.

Często pod pańskie bogate zasłony,
 Smutek z rozpaczą wszedł nie posrzeżony,
 Który wśród nocy głębokiey ich budzi,
 I niecierpliwe serca im zatrudzi.

A ja z Temirą o coż się turbię?
 I skarb i zdrowie w iey twarzy znajduię,
 A gdy mi powie, żem iey wdziękow Panem,
 Możeż bydz z moim co zrównane stanem?

KROSIENKA.

P
rožno mi matko stawiasz krosienka,
Inna mię teraz myśl wiedzie;
Ah! pozwól raczey wyrzeć z okienka,
Czyli moy Filon nie idzie.

Gdyśmy na siebie spoyrzeli mile,
Powiedział tylko dwa słowa,
Bez niego teraz przykre mi chwile,
On moiey duszy połowa.

Coż go tak długo tam zatrzymało?
Droga mu nie iest daleka,
Serce on moie zna ieszcze mało,
Ktore na niego tak czeka.

Przez ten ma iechać gaik moy miły,
Kiedyż twarz iego zaświeci?
Ptaki się ztamtąd nagle ruszyły,
Zapewne on to już leci.

I sroczka z płotu skrzeczy na niego,
Coż to? niewidać go ieszcze?
Filonie na blask wzroku twoiego,
W ręce z radości zakleszcze!

O toż i widać gość luby iedzie
Sercu moiemu życziwy;
Miłość w te strony wzrok iego wiedzie,
A pod nim igra koń siwy.

Siądę w krosienkach na moment miły,
 Abym tę radość ukryła,
 By nie zrozumiał Filon przybyły,
 Że ia tu po nim tęskniła.

D O E L M I R Y.

Kędyżeś Elmiro miła,
 O kim myśl twoja w tey dobie!
 Obyś tak po mnie tęskniła!
 Jako ia tęsknię po tobie.

Cóż mi te laski, te gaie,
 Obca to dla mnie postawa,
 Gdzie twarz Elmiry zostaie,
 Tam serca mego zabawa.

Zefirze! lecis w te strony,
 Gdzie moja zorza się pali,
 Odwiedź ten laszek zielony,
 Gdzieśmy się z sobą zegnali.

Pamiętasz pod owym drzewem,
 Świadki serc naszych te cienie,
 Gdzieś miłym chłodził powiewem,
 Złączone usta płomienie.

Ah! może rozmyśla on o tym,
 I na mnie kędyś tam czeka!
 Zanieś to prędkim połotem,
 Co iey przesyłam z daleka.

Szepni:

65

Szepnij: że miłość nie płocha,
Że moje chęci są szczerze,
Niechay cię Flora tak kocha,
Jako ja kocham Elmirę.

Poleciał! lecz się ja boję,
Aby w tej pilnej podróży,
Rzuciwszy westchnienia moje,
Nie ulgnał kędy przy róży.

Z O P E R Y.

Cosa - rara.

Kiedym jeszcze paść barany,
Gdym się z kozły w tryxy bawił,
Dziad mój mowca zawołany,
To mi często groząc prawił:

Synu! ogniem są kobiety,
Uciekaj od nich niestety!
Ja też wierząc co dziad gwarzył,
Bojąc, abym się nie sparzył,
Tak od dziewcząt uciekałem,
Jak gdyby się spalić miałem.

Ale z czasem gdy natura
Pokonała groźby tego,
Poznałem że dziad mój rura,
Nie zna co jest najlepszego.

Lubo byłem załęczniony,
 Z cicha iednak przybliżony,
 Nie co się z nią zabawiłem,
 Ale że się nie sparzyłem.

Wprzód pomału do dziewczyny,
 Laskę moję przyłożyłem,
 Potym się sam przybliżyłem,
 I dotknąłem się rączyny.

A gdy czułem, że nie pali,
 Owszem chłodzi, owszem łechce,
 Już staremu wierzyć niechce,
 A na złość temu gaduli,
 Kochać was będę damuli.

Może mi niewierzycie?
 Otoż w krótcie zobaczycie,
 Że żoneczkę poymę sobie,
 I pradziadkiem z dziadka zrobie.

ARYA DRUGA.

z Cosa-rara.

Zgoda już życie moje!
 Zgoda już moje kochanie!
 Porzuć tę zazdrość twoje,
 Już we mnie nie powstał!

Będziesz mnie kochał wiecznie,
I zawsze i statecznie;
Ty będziesz moją duszą,
Inne cię wdzięki nie wzruszą.

Choć tu w me uściskania,
Dla cię me serce płonie,
Tyś cel moiego kochania,
Umrę na twoim łonie.

Dotknij się serca mego!
O! iak skacze, iak biie!
Bo dla cię iedynie żyje,
I ia dla ciebie samego.

Będziesz mnie kochała wiecznie,
I zawsze i statecznie,
Ty iesteś moją duszą,
Inne cię wdzięki nie wzruszą.

Choć tu w me uściskania,
Dla cię me serce płonie,
Tyś cel moiego kochania,
Umrę na twoim łonie.

ARYA TRZECIA.

z Cosa rara.

Gdzie me szable? pistolety?
Fuzye, flinty, muszkiety?
Lecz iaka też ze mnie głowa?

Kto też kobietę wyzywa?
 Inney dla iey ukarania,
 Dałbym ze sto całowania;
 Lecz że żony całowanie,
 Nie naysmilsze często bywa,
 Kto też kobietę wyzywa?

Małżonkowie co po grzbiecie
 Czasem od swych żon bierzecie,
 Wy mnie daycie radę swoje,
 Jak mam skarać żonę moję?

DO PALMIRY.

Dogodziło się memu przeznaczeniu,
 Już iak żądało iestem nieszczęśliwy.
 Cała mi folga zostaje w westchnieniu,
 Mdleie z miłości żal mój niecierpliwy.
 Palmiro, czemu gdy szczęście przeminie,
 Razem i pamięć o nim nie zaginie?

Nie żądam zemsty, chociażem zdradzony,
 Jestem życzliwy, iak ci przedtym byłem;
 Nie odmieni mię los mój uprzykrzony,
 I słodycz w życiu którą ja straciłem.
 Palmiro, czemu gdy szczęście przeminie,
 Razem i pamięć o nim nie zaginie?

Gdzie się obróćę, twój obraz napadam,
Widzę go w kwiatach, z ptaszętami śpiewa,
Gdy komu kiedy o mym smutku gadam,
Zda mi się, że się z łez moich naśmiewa.
Palmiro, czemu gdy szczęście przeminie,
Razem i Pamięć o nim nie zginie?

Żyłem w słodyczy kiedyś mię kochała,
Kiedy przestaiesz na życieś nastała,
Pójdę niech zawrę na zawsze powieki,
Kiedym nie dostał tey czarnobryweki.
Palmiro, czemu gdy szczęście przeminie,
Razem i pamięć o nim nie zginie?

DO TEKLI.

Przy tym to źródłu szczęśliwy byłem,
I pod szumiącym iaworem
Z moją Teklusią lata przeżyłem,
Rankiem i miłym wieczorem.
A teraz widzę smutne doliny,
I woda nie tak już żywa;
Nie tak już kwitną wszystkie rośliny,
Gruby cień wszystko pokrywa.
Czuje, iak serce w swoiey postawie,
Pozbyło roskoszy dawnych,
Nie masz Teklusi na tey murawie,
Nie masz wieczorów zabawnych.

Cóż się to stało? czyż to być może?
Co mnie dotyka niezmiernie?
Gdziem przedtym dla niey wił wianek z róże,
By teraz patrzeć na cernie?
Teklusi! moja! zginęło echo!
Echo kochaney Teklusi!
Tyś była mieysca miłego cecho,
Bez ciebie smutno być musi.
Póydę do cyfry, com ią zrysował
Wiernie swą ręką na korze,
Może ią jeszcze wyrok zachował,
Oddam ci wdzięczność iaworze.
Luby iaworze cóż się to stało?
Byliśmy razem kochani,
Smućmyż się nad tą dolą niestałą,
Oba niewinnie skarani.
Ty żeś ią ziawił w liściech swych cieniu,
I spokoyności udziałem,
Ja! zem był pierwszy zawsze w życzeniu,
I że z Teklusią żyć miałem.
Luby iaworze świadkiem mey wiary,
I świadkiem czystey zabawy,
Kiedym przy tobie czynił ofiary,
Patrzałeś na moje sprawy.
Zem iey jagody w koszyku nosił,
I kwiatki sypał na łono,
I ię iey zawsze po lesie głosił,
Cieszyłem ią zasmuconą.

A kiedy na mnie okiem rzuciła,
Zdało się, że pan nad pany.
Przecię się serce moje smuciło,
Choć znałem że był kochany.

A R Y E.

Z różnych Komedyy.

D O P A W Ł A.

Za cóż ja nigdy z Pawełkiem moim,
Żadnych grymasów z sobą nie stroim?
Bo serca nasze będąc wzajemne,
Wszystkie momenta czynią przyjemne.

Kiedy go ścisnę zaraz mnie całuje,
I mówi szczerze to, co dla mnie czuie;
Kocha mnie stale, chociaż nie bogatą,
A iakże ja go kochać niemam za to?

Pawełku! gdyby pan wszelkie zgrody
Dawał mi z sobą wszystkie swe dochody,
Wolałabym ja z tobą dzielić troski,
Niżli być panią, i mieć jego wioski.

Bo kiedy tylko ciebie oglądam,
Już mam to wszystko, czego tylko żądam,
Jużem szczęśliwa, jużem i bogata,
Szarbem całego wzgardziłabym świata.

Lecz gdyby mi się chciała wydzieć która,
Cóżbym czyniła? wzdrygał się natura!
Choćby się z tobą i pod ziemię skryła,
Wydarżbym cię, a nad nią się mściła.

Ale za coż mi przychodzi myśl płocha?
Pawelek co mnie równo z życiem kocha,
Wiem jak mię wielce szacuje i ceni,
Pewnie się dla mnie nigdy nie odmieni.

ARYA DRUGA.

Tu, gdzie zefir powiewa,
Gdzie wdzięczne mruczą zdroje,
Gdzie kwiatki, łąki, drzewa
Wonią daią przyjemną,
Podź tu kochanie moje,
Siaday i baw się ze mną.

Niech wiatr co igra sobie,
Niech zdroy co wody sączy,
Miłość mę ciągnie ku tobie,
Miłość mnie z tobą łączy.

Ah! tak piękne płomienie
Niech nigdy nie zatrwóży,
Jedno boleści cienie,
Niech to uszczęśliwienie
Zawsze w nas miłość mnoży.

ARYA TRZECIA.

Pełna tey pamięci srogi,
 Żemi twoim sercem władała,
 Przez naymilsze iakieś wrogi,
 Losem szczęścia układała.

Teraz po takiej odmianie
 Serce, co w mych piersiach biło,
 Próżne szczyrości udanie,
 Więcej dla ciebie nie żyje.

Nie dozna nigdy słodyczy,
 Z upragionych niegdyś chwil,
 Ni cię więcej widzieć zyczy,
 Ni się na twą zdradę kwili.

Twym się leczę obłąkaniem,
 Tłumi wszystkie żądze duszy.
 Bo wzgarda dawnym kochaniem,
 I niewoli łańcuch kruszy.

W obłędzie przyrzeczeń twoich,
 Próżny z miłości i chwały,
 Byś się wyrzekł przysiąg swoich,
 Szukasz w mym sercu zakały.

Lecz znam iakie masz przyczyny,
 Wszak cię ciąły te kłuby,
 Wdzięki to inney dziewczyny,
 Dla przyspieszenia mey zguby.

Z chęcią wyrywam tę strzałę,
Co mnie z ręcznie ugodziła,
Odnies sobie z innej chwałę,
Jam zdrajców łupem nie była,

Teraz na miejscu tej rany,
Znajdziesz ten wyraz pisany:
Iż two serce nie jest moim,
Ani moje będzie twoim.

Szukaj sobie tam słodyczy,
Gdzie bogactwa, gdzie honory,
Niech więc sobie cię dziedziczy,
Ta co ma cnot wdziękow zbiory,

Ja zaś pogardzam koroną,
Bo te są natury technienia,
Udam się na pieszczot łono,
Pragnę serca, a nie mienia.

ARYA CZWARTA.

Każesz mi Pani śpiewać daremnie,
Gdy serce brząka me łańcuchami,
Każ szczęśliwшему nuć odemnie,
Mnie tylko pozwól jęczeć ze łzami.
Płynięcie łzy gorskie, płynięcie strumieniem,
Bom stracił wszystko tracąc koowanie,
Wyrwij mi życie grot z udrezeniem,
Albo mi serca powróć żądanie.

Wy góry, lasy, drzewa, ptaszęta,
 Ty echo czuiesz me zażalenie,
 Wy znacie skały, wody iagnięta,
 Jakie ja cierpię w sercu dręczenia.
 Cóż chcesz tyranko więcej z mey strony,
 Chcesz życia? na twój niech rozkaz ginę,
 Chcesz krwi? niech w sercu grot stałony,
 Niech do wieczności we krwi upłynę,
 A gdy więc zniknę, wspomniyże sobie,
 Żem między twemi był kochankami,
 Żałować będziesz chodząc po grobie,
 I patrzeć będziesz na proch ze łzami,
 A ciemnym smierci zawarty lochem,
 Gdy krok leniwy pchać będziesz po mnie,
 Czuć Twey nie będę wzgardy nad prochem,
 Lecz cię zemsta będzie gryść potomnie.

ARYA PIĄTA.

Niepomyślność.

Niemasz miłego! ilem łez wylała,
 Ilem dla niego wiankow nawiązała,
 Póydę, a ile głos moy będzie zdołać,
 Będę go wołać! będę go wołać!
 Zaświadczy echo, iak go stale kocham,
 Jak mi jest tęskno, boleię i szlocham.
 Echo zda mi się odpowiada kocham,
 Boleię szlocham, boleię szlocham.

A kiedy prawdę te słowa mówiły,
Kiedym wołała: a gdzieś jest mój miły?
Jeżeli nie stało już czuynego słuchu,
Trąć go po uchu, trąć go po uchu.

Powiedź, że Kryśia biedzi się i smuci,
Jeżeli mnie kocha, niechże więc powróci.
Powróci! jeżeli twa myśl nie płocha,
Że on mnie kocha, że on mnie kocha.

ARYE SPIEWANE
*W czasie inauguracji statui Króla
Jana III. Roku 1788.*

A M A R Y L L A.

W tej lubey gaiów odległych przestrzeni,
Gdzie prac i starań iarzem uciążona,
W zaciszu spokojnych cieni,
Krótkich wytchnieniów zażywa korona;
Cóż to za nowe los widoki zdarza?

Już u tego Ołtarza,
Gdzie Flora kwiat różany, owoce pemonas,
I snopki brała Ceres kłosem uwienńczona,
Poważne Bóstwo iakis zbrojny hołd odbiera,
Wszędy się rozpościera:

Głos mężów,
Szczęk orężów,
Tętem koni.
Blask od broni.

A R Y A

A na ten obraz wspaniały,
 Chciwa bohaterskiej chwały,
 Szlachetna młodzież się zjawia,
 I Marsa gony wyprawia?

D U O

TYMOKLEA z AMARYLLA.

Nowe nadchodzą widzę zwyczaje:
 Z czasem się mienią narody,
 Rzywdzie was rzucać rokoszne gaie,
 I was przeźrzoczyste wody:

TYMOKLEA.

Wesołych trzodek zbiorę niewinne,
 Jedyna wiosek podporo,
 Pójdź trawkę zrywać w inną krainę,
 Mieszkać tu daley nie sporo.

TYMOKLEA z AMARYLLA.

Gotujemy siostry ztąd odwrot chyży,
 Płci naszej lekliwa dusza,
 Ze srogim brzękiem Marsowej spiży,
 Fletnia się nie zda pastusza.

TYMOKLEA.

Tobie, o Panie! coś nas w te cienie
 Przygarnął, i nasza trzode,
 Niechay wdzięczności żywe westchnienie,
 Wietrzyk reznosi w nadgrode.

KORYDON.

Zaspokoy błędna myśli niepotrzebne twogi,
 Prawdziwy rycerz dla nas nie srogi,
 Szacowne męstwo zawsze przy rozumie,
 Dobroczynność łączyć umie.

A R Y A

Choć mieczem grozi, choć połyska zbroią,
 Kmiotek go lubi, miasta się nie boją.
 Na to się do wojenney on zabiera sprawy,
 By ochraniał współziomków majątku i sławy,
 I ten co się go lękaśz, był oyciec kochany:
 Do niego wolny wstęp miał poddanny,
 Rolnik swe zbierał bezpiecznie plony;
 Pasterz wolni pędził na zagony,
 A pastyreczka hoża i śmiała,
 Kwiatki z uśmiechem mu podawała.
 Tego to tylko wzrok jego raził,
 Kto zdradzał, zdzierał, i prawa kaził.
 Bezpieczny naród był na jego łonie.

E R O F I L A.

Jakiż to jest bohater, powiedź Korydonie!

KORYDON.

Alboż to nie znać z tej wspaniałej miny,
 Potomka sławnej w oyczyźnie Janiny?
 Ten rumak co się pod nim rzadkim kołem
 toczy,
 Ta stal glansowna, co mu pierś waleczną
 ściąga.

Ten szyszak, co mu czoło poważne pokrywa,
 I z lekkimi wiatrami pierzem poigrywa,
 Postawę Sarmackiego Alcyda wydaie,
 Ten on ubior, takowe kochał obyczaje,
 By zwykając do trudów i wojennej pracy,
 Imię swe i oycyzny wstawiali Polacy.

A R Y A.

Tego ci króla z głązow wywodzi
 Na przykład sławy, szlachetna młodzi.
 Ten co cię równie kocha, i czuie,
 Jak cię zawistny wyrok krępuie,
 A na potomne twardy grunt plony
 Potem zlanemi zyzny nasiony.

Ustąpcie więki pieskliwe,
 Hańbiąca narody skazo!
 Tam tylko czasy częściąliwe,
 Gdzie rozum daie żelazo.

Nikomu ieszcze nie służył,
 Kto się nim umiał zasłonić.
 Ktoż majątku swego użył?
 Jeżeli go niechciał obronić?

Wiek co w śnie nikczemnym leży,
 Zdobyczą iest obcey mocy,
 W takiej bitny lech odzieży,
 Grzmiął z południa do północy.

 TYMOKŁEA.

Ten, co wielkiego świata dziwny smach
Wymierzył,

Nie wszystko wszystkim w darow szafunka
powierzył.

Jeden obszerne włości posiada,
I tysiącami poddanych włada;
Drugiemu z losu tylko przypadło,
Potem oblane powłuczyc radło.

A R Y A.

Naszego stanu zbierać do woli,
Zysk najbogatszy kwiatki na roli,
I śpiewać tylko w błędnej pasterce,
Co tylko ustom podawa serce.

D U O.

EROFILA z AMARYLLĄ

Kiedy zacięty na własne straty
Bratnich niechęci zapęd szalony,
Mściwe ku sobie zmierzał bułaty,
By pokoy mieszał i łamał trony,
W ten czas z sąsiedniej zuchwały kłeski,
Niecne zawoynnik haracze wkładał,
I wzniosłszy w górę pięść zwyciężki,
Zyzne Podola łany posiadał.

Tys

Tys Janie wodzu niezwyciężony,
 Haniebne mieczem z krajaś soisze;
 Na twoich laurach dzielnie zemszczony,
 Spokojną Michał wyzionął duszę.

Co miły Wrzesień w swym łonie ziawił,
 Bierz od nas ten kwiat niesiony w darze.
 Wdzięczność narodu któryś ty wstawił,
 Trwalsze na twoje włoży ołtarze.

TYMOKLEA.

A ia, 'com sobie chodząc pod ten lasek bliski,
 Mrowczek pracowite uzbierała zyski,
 Wsypte ten dar w naczynie, i oddam w ofierze,
 Zanuemy też, iak starzy nucili żołnierze,
 Co ieszcze na Wiedeńskiey służywszy pod
 Janem,
 Dzieła iego zwyciężkim wielbili pianem.

CHORPOWSZECHNY.

Wsiaday na twoy koń dzielny monarcho
 waleczny,
 Los przychodzi sąsiadom twoim ostateczny;
 Już Turczyn przebył Dunay, iuż Węgry za-
 biera,
 Już swe szlondary o grod Wiedeński ociera;
 Niemcy ręce wznoszą,
 I o pomoc proszą,
 Pożar w bliskiey ścianie,
 Ratny wielki Janie?

Drzy ziemia pod orężem, gromadzą się
Zbrojne

Roty, hufy, chorągwie; trąby głoszą wojnę.
Wszędy mężna ochota i głos ieden leci:

Wygraliśmy kiedy nam przodkuie Jan trzeci.

On już turkow znaszał,

Woyską ich rozpraszał.

Pod iego przywodem,

Chwała za narodem.

Rusza Karol i wy za nim wielkich domow
szczętki,

Nie żal wam rzuć żony, dzieci i maiątki!

Każdy swoy pułk prowadzi w porządku i
sprawie,

Gotow umrzeć przy tronie i wierze i sławie.

Wiedź zasłoniomy,

Huczy z każdej strony,

Nadzieia w nim żywa,

Jan z woyskiem przybywa.

Już na placu ochotne stanawia szyki,

Dały hasło do bitwy tysięczne okrzyki:

Sieczce, strzela, naciera, zgodnie pomieszany

Mężny Lech z walecznemi wespół Almany-

Próżno się opiera,

I siły wywiera

Nieprzyiaciel mnogi,

Poszedł, poszedł w nogi.

Potomność ci za to,

Nadgradza zapłata,

I dla twej pamięci,

Dziś Ołtarze świeci.

A M A R Y L L A.

zima po roskoszhney iesieni ponura,

Stroższy żal niesie oboiey porównanie chwili.
Polacy, co iesteśmy? i czymieśmy byli?

A R Y A.

TYMOKLEA.

Zeszły niestety szczęśliwe chwile,

Unosząc z sobą czasy łaskawe.

W teyże z walecznym Janem mogile

Smierć twoje Polsko zagrzebła sławę.

W poczcie niebieskich koł zawieszony

Ow iego poklerz meżny i dzielny,

Nie świeci więcej na nasze strony,

Okrył go chmurą pomrok śmiertelny.

Więcey półwieczney igrzysko zwady,
Narod letargiem zdięty beczynnym,
Sam się osłabia, mocnił sąsiady
Niechcąc się dźwigać, sam sostał winnym.

Wiek co nam pierwey zezłotem chodził,
Sierpem zrzynając zwycięskie wieńce,
Płonnych już tylko chwastow narodził:
Jakowe żniwo tacy i żeńce.

A R Y A.

Ze mgły na iasne wstawasz promienie,
Życzliwą ręką dźwigniony Janie!
Może to hasłem: na twe weyrzenie,
Ze i oyczyzna z tobą powstanie.

A R Y A.

K O R Y D O N.

Ustąp z umysłów rozpaczy nikczemna,
Miłość to wszystko odmieni wzajemna,
Nie trudne dla niey są żadne przeszkody,
Ona upadłe podźwiga narody.
A kiedy serca niechętnie ożywi,
Mężni Polacy będziecie szczęśliwi.

C H O R P O W S Z E C H N Y.

A kiedy serca niechętnie ożywi,
Mężni Polacy będziecie szczęśliwi.

E R O F I L A.

Z teyże krwi zacnych przodków urodzeni,
I tylko losow koleją przyćmieni,
Uyrzą ich znowu wskrzeszone zaszczyty,
Wiek przywracając Jana znakomity.
Ich wielkim dziełom świat się ieszcze dziwi,
Mężni Polacy będziecie szczęśliwi.

C H O R P O W S Z E C H N Y.

Ich wielkim dziełom świat się ieszcze dziwi,
Mężni Polacy będziecie szczęśliwi.

A M A R Y L L A.

Ten co szanując poprzednicze cienie,
Martwe ich zwłokom podźwiga kamienie,
Oycowskie ku wam ściągając ramiona,
Do uprzejmego zaprasza was łona,
Bądźcie o dobro powszechne gorliwi,
Będziecie równie mężni i szczęśliwi.

C H O R P O W S Z E C H N Y.

Bądźcie o dobro powszechne gorliwi,
Będziecie równie mężni i szczęśliwi.

T Y M O K L E A.

Darzę niebieski, zgodo pożądana,
Twoim natchniony naród niegdyś duchem,
Obrak dziś sobie i oyca i pana,
Złącz tymże serca iedności łańcuchem.

I my i po nas którzy będą żywi,
Będziemy równie mężni i szczęśliwi.

CHOR POWSZECHNY.

I my i po nas którzy będą żywi,
Będziemy równie mężni i szczęśliwi.

PROSTOTA.

Nie mam srebra, ani złota,
Nie dam wam żadnych prezentów.
Uboga moja prostota,
Nie zna takowych ponętów.

Prosty iestem z urodzenia,
Po prostu gadam i czuję;
Prosty mam sposób myślenia,
Po prostu was też przyymię.

Oto moy domek nizezemny,
I wszystko co tu widzicie,
Niech wam tak będzie przyjemny,
Jak mi iest wasze przybycie.

Już przyszedł ten dzień szczęśliwy,
Los mi was szczery sprowadził,
Ah! iakże iestem troskliwy!
W mym sercu wasbym posadził.

Oto owoce, bławatki,
 Oto iest chłodna murawa,
 Te wszystkie moje dostatki,
 To moja dzienna zabawa.

Znikome szczęście człowieka,
 Nikogo dłuży nie cieszy,
 Pomyślność prędko ucieka,
 Smutek czym prędzy pośpieszy.

Czemuż mi nieba nie dały
 Bydź panem kraju wielkiego?
 Stawiałbym kolos wspaniały,
 Na wieczną pamięć dnia tego?

I tak wyrznę na kamieniu
 Was wszystkich rzędem imiona,
 Na znak, że była w tym cieniu,
 Cnota z przyjaźnią złączona.

ROZSTANIE SIĘ.

Moc przeznaczenia dziś me szczęście truje,
 Same już troski i żale gotuje,
 Nadchodzi smutna rozstania godzina,
 Ach! Iris o mnie niech nie zapomina!

Krótkości pędzony z tobą słodkisy chwili,
 Do snu podobna zmysły tylko myli,
 Ciężar rozpaczy duszę mą ugina,
 Ach! Iris o mnie niech nie zapomina!

Węzeł szanowny przysięgą stwierdzony,
 Poniosę z sobą w każde świata strony,
 Wierność zaświadczy odległa kraina,
 Ach! Iris o mnie niech nie zapomina!

Aż zmiękczone uyrzę nieba przecie?
 Wrócą mi co mam najdroższego w świecie,
 Teraz cię tylko me serce zaklina.
 Ach! Iris o mnie niech zapomina!

JUŻ JA NIE TEN.

Lata moje ustąpiły,
 Nie wiedzą tak o mnie spory,
 Jak się dziewczęta kłóciły
 Za czasów piękney Lindory.
 Dziś już podstarzały,
 Próżno dla kochanki
 Spiewam przez dzień cały,
 I przynoszę wianki.
 Schylam się do wieczora,
 Już ja nie ten, com był wczora,
 Przedtym gdy mi młodość służy,
 Każda mnie uymować chciała,
 I do boku bukiet z róży
 Sama Kloe przypinała.

Dziś ledwie wyproszę,
 By mi kwiatek dały,
 I łudząc się noszę,
 Ten znak dawney chwały.
 Schylam się już do wieczora,
 Już ia nie ten com był wczora.

Rzeka w górę nie popłynie,
 I nie wrócą się me lata,
 Wiek już cały marnie zginie,
 Kto z młodu nie użył świata,
 Już Filon w podróży,
 Gdzie wiedzie pieszczota,
 Dziś ci pole służy,
 Jutro będzie słota.
 Schylam się już do wieczora &c.

Z O P E R Y

Włoszka w Londynie.

A R Y A

P A N I B R Y L A N T E.

Skromnie zawsze poglądał
 Jasienko moy kochany,
 Ach! filut zawołany,
 Tym mnie omamie żądał.
 Ta myśl jego była cała,
 Czy kochasz mię gdym pytała,

Ach! mówił: dla cie umieram,
 Ktoż więc będzie twą żoną?
 Bostwo me! . . . ciebie obieram!
 Kiedyż będę zaślubioną?

Jutro kiedyż tak skora,
 Lub jeszcze dziś z wieczora.
 Już miało być wesele,
 Bał był gotów i swaty,
 Zeszli się przyjaciele,
 Już mnie stroiono w kwiaty.

W tym gdy miał przysiądz wzajemnie,
 Uciekł mój Jasio odemnie.

O nieszczęśliwe kobietki!
 Nie dajcie męszczyznom wiary,
 Ich umysł nadto jest letki,
 Nie warci serca ofiary.

Nie stateczni, nie użyci,
 Pełni zdrady, Hypokryci,
 Dumni, srodzy i szalbierze,
 Ach! już żadnemu niewierzę!

ARYA DRUGA. LIWIA WŁOSZKA.

Zapomniey o mnie na wieki,
 Kochay już inną taranie!
 Nie długo w tym smutnym stanie,
 Śmierć zamknie moje powieki.

Gardź mną, dla swojej Lindany,
 Nieś serce którem ia miała,
 Ach! tak niebędziesz kochany,
 Jak cię Liwia kochała.

ARYA TRZECIA.

Polidor Neapolitanin woiażujący.

Jakąż rokosz dla mnie drogą,
 Jak to sprawi radość wielką,
 Kiedy z moją madmozelką
 Nie widziany od nikogo,
 W mych pantoflach i szlafmicy,
 Chodzić będę po ulicy!

Spodkam kredytora mego,
 Nie widzi mnie, idę śmiało.
 Szturknę w bok Pana iakiego,
 Aż ten nie wie co się stało.
 Bię, tłukę, trącam kuię,
 Rąbię, siekam i płazuię.

Daię szczutki i kułaki,
 A nikt nie wie kto to taki.
 Co za rokosz niepojęta!
 Ach! słodkie dla mnie momenta!
 Ach iakąż ia pocięchę czuję! *bis.*

A R Y A.

L I W I A.

Do Neapolu iechaciem gotowa,
 Umiem po włosku niektóre słowa.
 Neapolitanką chętnie zostanę,
 A gdy za męża ciebie dostanę

Będę ci mówić: *Caro Sponsino!*
 Ty mą poricchę iesteś iedyną.
 Może mą ręką niewzgardzisz przecię,
 Ach! ciebie tylko kocham na świecie!

D U E T O.

Z teyże Opery.

M I L O R D.

Patrzay iak srogie męki
 Serce ponosi moje,
 Ach! przez te łzy, te ięki,
 Niechay gniew twoy ukoie!

L I W I A.

Darmo mię wzruszyć żądasz,
 Już cię zapomnę wiecznie,
 Ach! ten raz ostatecznie,
 Teraz mnie już oglądasz.

M I L O R D

Więc mnie porzucasz okrutna?

O B O I E.

O chwilo nader smutna!
 Nieba! iakaż męczarnia
 Serce moje ogarnia!

O wy, którzy się kochacie,
Którzy macie serce tkliwe,
Wy to najlepiej poznacie,
Jak me serce nieszczęśliwe.

Nieba! okrutne Nieba!
Jak srogie wasze ciosy!
Juz podobno te losy
Śmiercią zakończyć trzeba!

W S Z Y S C Y.

O szczęśliwe momenta,
Nader uprzymie losy,
Niechay nam instrumenta
Zabrzmią w radosne głosy,
A wierna Włoszka w Londynie,
Niechay na zawsze słynie.

Z D O N Q U I S Z O T T A

Niepewność losu przyszłego.

Jestem miłości żeglarz obłąkany,
Płynę po morzu pełnym naw rozbitych,
Nie znając lądu rzucają bałwany,
Kiedyż się skończy bieg myśli mych skrytych?

Mam przewodnika iaśniejącą gwiazdę,
Za której wodzem obracam się wszędzie
Słońce świetniejszy nie ma w żadnym rze-
dzie,

Któraby mówię prowadziła iazdę,

Iż iey obrotow nie wiem w tey kolei,
 Na los się puszczam niepewnego biegu,
 Zważam ią pilno chociaż bez nadziei,
 Nie mam żadnego innego zabiegu.

Acz prowadzony przeciwnym wyrokiem,
 Co wstrzymując mię używa swej mocy,
 Da mi się błagać od rana do nocy,
 Chroniąc ią przed mym spragnionym wi-
 dokiem.

Gwiazdo ozdobna moim oczom miła,
 Nie kryj iasności twej w ciemney podróży.
 Jeżeli w tych miejscach nie będziesz świeciła,
 Zapewne zgine, serce mi to wróży.

DRUGA Z TEGOŻ.

Ufność lepszego szczęścia.

Nie trać me serce nadziei, doznana
 Stateczność wszelkie przewycięża trudy,
 Miłość panuje gdy jest bez obudy,
 Szczęśliwość miłsza im mniej spodziewana.

Zwykle zwycięztwo idzie za odwagą,
 Kiedy się czyni wysilenie mężne,
 Wążąc przekona siły potężne,
 Opieszałym się nadgradza z niewagą.

Nabyć miłości łask drogo przychodzi,
 Acz ich dostąpić im trudniej tym mili,
 Choć wiele czasu starań się wysili,
 Jedna pomyślna chwila to oskodzi.

NIEZMIENNOŚĆ.

Trudno z mocnemi walczyć Niebiosy,
 I na uparte narzekać losy,
 Mą statecznością sama cieszę się,
 I płynę z wodą gdzie mię poniesie.
 Filonie, póki mych oczu stanie,
 Które z słodyczą na cię patrzyły,
 Póki me serce bić nie przestanie,
 Póty mi będziesz nad wszystko miły.
 Mienią się lata noc za dniem żenie,
 Ja się w miłości mey nie odmienię.
 Ty choć w dalekiej będący stronie,
 Na ukochanym schylony łonie
 Szczęśliwey iakiey rywalki moiey,
 Miłość wam usta słodyczą spoi,
 Wspomniawszy, że twe serce mym było,
 Choć te z goryczą przyymę nowinę,
 Przecież cieszyć się znajdę przyczynę,
 Że cię kochanie uszczęśliwiło.
 Mienią się lata, noc za dniem żenie,
 Ja się w miłości mey nie odmienię.

Czy cię twe cnoty do góry wzniosą,
I przyjdzie szczęście z niebieską rosą,
Które gdyby mnie usłuchać chciało,
Ciebie by tylko za cel swoy miało.
Ja na wiadomość szczęścia twoiego,
Gdy mey radości w sercu nie zamieszczę,
Zgubiwszy pamięć stanu pierwszego,
Z radości pierwsza w ręce zakleszczę.
Mienią się lata noc za dniem żenie,
Ja się w miłości mey nie odmienię.
Mnie iakiekolwiek czekaią losy,
Czy mi fortuna gotuje ciosy,
Czyli zamyśla cieszyć mą bidę,
Za przeznaczeniem spokojna idę.
Nie zginie u mnie pamięć Filona,
Ani się żadnym nie zmieni stanem,
Czy przy nim iestem, czy oddalona,
On serca mego iedynym panem.
Mienią się lata, noc za dniem żenie,
Ja się w miłości mey nie odmienię.

PIESN
Żołnierska.

Do broni! bracia, do broni!
Dzień stawy dla nas przychodzi:
Podnieś oręż w dziełachy ałoni,
Lepsza od oycow twych młodzi!

Do broni! stawcie się w rotę,
Liczne kraiu Woiowniki:
I pełni męskiej ochoty,
Zbroycie się w kosy i piki.

A dopókiż to Moskale,
Dręczyć nas będą bezkarnie?
Dopóki będą zuchwale,
Kraść nasze domy, spiżarnie?

Do broni! stawcie się w rotę, &c.

Zdradą nas podeszli, zdradą,
Niezdolni pokonać męstwem:
A teraz kaydany kładą,
Jakby nas zmogli zwycięztem.

Do broni! stawcie się w rotę, &c.

Na płasz oycow nieużyci,
Dzieci nasze mordowali;
A nędzy naszej niesyci,
Na reszcie kray rozszarpali.

Do broni! stawcie się w rotę, &c.

Ey! bracia, przecieśmy męże!
 I nie bez serca Polacy!
 Weźmyno do rąk oręż,
 Wnet Pierzchną z Moskwą Prusacy.
 Do broni! stawcie się w rotę, &c.

Smiałość chwalebna Młodzieńce,
 Plamę z nas gausności zmaże:
 Świadczą Dubieńka, Zieleńce,
 Co męstwo Polskie dokaze.
 Do broni! stawcie się w rotę, &c.

Żelazem wolne narody,
 Korzą zuchwałość sąsiada:
 Żelazo wróci swobody,
 I drogą wolność nam nada.
 Do broni! stawcie się w rotę, &c.

Wnet trwożny o swe korony,
 Ten, co nas napełniał strachem,
 Klęknie tyran przełęczniony,
 Przed wolney broni zamachem.
 Do broni! stawcie się w rotę, &c.

Zdraycy! bez Boga, bez wiary,
 Brzydkie oyczyny wyrodnie!
 Już złość wasza doszła miary,
 A karę odnoszą zbrodnie.

Do broni! stawcie się w rotę, &c.

Głośmy zwyciężką Warszawę,
I początek zwycięstw Kraków:
I przewyżmy tych miast sławę,
Dla większej sławy Polaków.

Do broni! stawcie się w rotę, &c.

Ty! coś nadzieją jest naszą
Wodzu! a Polski ozdoba,
Żadne nas groźby nie straszą,
Gdziekolwiek poydziesz, my z Tobą.

Do broni! stawcie się w rotę, &c.

Próżno śpiżowe ruśnice
Srogie wyrzucały ciosy:
Widziały już Racławice,
Armaty wzięte przez kosy.

Do broni! stawcie się w rotę, &c.

O! Rycerze! zwyciężycie!
Precz z sero wątpliwość i trwoga,
Ach! iakże słodko nieść życie,
Za ciebie oyczyno droga!

Do broni! stawcie się w rotę, &c.

Poprzysięgamy stękrrotnie,
Nie dać się więcey ciemiężyć,
I poydziem wszyscy ochotnie,
Z Kościuszkiem bić i zwyciężyć.

Do broni! stawcie się w rotę, &c.

G 2

N A D G R O B E K.

*Dla Rycerzów, którzy polegli pod
Ractawicami.*

Przechodniu! powiedz braciom, żeśmy tu po-
legli. (biegli,
Kiedyśmy, za ich wolność, śmiało na śmierć

P I E S N

O c h o t n i k ó w.

Pókiż Polaku zgnuśniały,
Rozłączony z bracią twemi,
Bez sił, bez rządu, bez chwały,
Będziesz więźniem w swojej ziemi?
Garść naieźdników trwożliwa
Gnębi ludzi miliony,
A naród upokorzony
Jeszcze litości ich wzywa.
Pókiż damy się ciemiężyć?
Daley bracia do oręża!
Kto chce umrzeć, lub zwyciężyć,
Ten zawsze prawie zwycięża.

Bracia, co nas bronić chcieli,
W ucisku i nędzy żyją,
Lub niezemszczeni zgineli,
Lub w więzach tyrana gniją.
Czyż będziemy na to głuchemi?
Czyż ich ięk nas nie poruszy?
Niemamyż to w ciałach duszy?
Niemamyż żelaza w ziemi?
Pókiż damy się ciemięzić? &c.

Wy, co wahał się skrycie
 Między trwogą i nadzieją,
 Spokojnie na to patrzycie,
 Jak bracia krew za was leją.
 Za waszych nieprzyjacieli
 Wcześniej głośiliśmy się sami:
 Nie wart szczęścia dzielić z nami,
 Kto niebezpieczeństw nie dzieli.
 Pókiż damy się ciemiężyć? &c.

Roztropne moderatory!
 Skryte stronniki Północy!
 Któreż wam odkryły dwory,
 Że nam nikt nie da pomocy?
 Nie ... nie walczymy my sami,
 Jest to wasza potwarz szczerą,
 Cnota i męstwo nas wspiera,
 Bóg i Kościuszkę jest z nami.
 Pókiż damy się ciemiężyć? &c.

Wy mieszkańcy iedney ziemi!
 Których przesady dzieliły,
 Ośmielcie się być wolnemi,
 I poznaycie wasze siły.
 Ratujcie naród w potrzebie
 Wszyscy, bez różnicy stanów;
 Biliśmy się dość za panów,
 Biemy się teraz za siebie.
 Pókiż damy się ciemiężyć? &c.

Oto Kościruszko przywodzi,
 Woyska i ludu kochanie!
 Idź za niem ochocza młodzi,
 A ieszcze Polska powstanie.
 Walczcie za wolność i prawa,
 Wszyscy, co dobrze myślicie:
 Nie pewne iest wasze zycie,
 Ale pewna wasza sława.
 Pókiż damy się ciemężyć? &c.

Spiewka Włościan Krakowskich.

Daley chłopcy, daley żywo!
 Otwiera się dla nas żniwo:
 Rzućwa pługi, rzućwa radło
 Trza wojować kiej tak padło.
 Niech kobieta gospodarzy,
 Niech pilnują roli starzy.
 My paropcy, zagrodniki
 Rzucwa cepy, bierzwa piki,
 Bierzwa kosy, bierzwa dzidy,
 Otrząśniywa się z tęg biedy.
 Biywa wszyscy wraz Moskali,
 Bo nas się dość naterali.
 Naucwa i sądrę Prusa,
 Ze iesce w nas Polska dusa,
 Jesce nasa chłopaska kosa,
 Potrafi im utrzcć nosa.
 Wymłóciem ich iako snopy;
 Coż to? bośmy to nie chłopcy?

Już ich strzepali za katy,
 Przy Racławskim nase braty:
 Z siekli, z kłuli, z mordowali,
 Harmaciska odebrali.
 Odebrali konie, bryki,
 Dukaciska i rubliki,
 A ci co byli żwawsemi
 Te pozostali starssemi.
 Głowacki co był Bartosem,
 Chodzi teraz iak pon strzosem,
 I Gwizdzickiemu nicego,
 Nie duskos by i nom tego?
 Nuyno chłopcy pódzwa i wa,
 Nasey się krzywdy pomściwa,
 Jesce i nom Bóg poscęści,
 Nie załuywa na nich pięści.
 Mawa ręce po pięć palcow,
 Rzućwa się na tych zuchwalcow.
 Poprzedaywa woły z wozem,
 Spiezwa wszysey za obozem.
 Poprzedaywa i poduski,
 A przystaywa do Kosciuski.

H Y M N D O B O G A.

W terażniejszych oklicznościach kraia.

Stworco wszystkiego, o potężny Boże!
 Wolny krom ciebie pana mieć niemożes
 O to lud tobie samemu poddany
 Gniebią Tyrany.

Kiedyż się z nami ujrzy w pokoy zyzna
Ziemia twej chwały, a nasza oycyzna?
Kiedyż będzie mógł zawołać lud wierny
Bóg miłosierny?

Jeżeli nas dłużey będą kłeski biły,
Znać że już niedbasz o lud niegdyś miły,
Strać nas od razu, niech giną niezagodni
Synowie zbrodni.

Ci którzy ziemskie zasiadają trony,
Chcą winne tobie odbierać pokłony;
A lud dźwigając iarzma i kaydany,
Kadzi bałwany.

Boże! Kościuszko przyszedł w imię twoie!
Z nieprzyjaciołmi ludu zwodzić boie:
Niechże się prawdzi, że kto ciebie wzywa
Zawsze wygrywa.

Boże zmyłuy się, a zostań użytym,
Dość iak sędziemu naszych kłesk bydz sytym,
Jak chce nasz ucisk i iak chce twa dobroć.
Ku nam się obroć.

